

Vřelé přátelství a spolupráce

Klub krojovaných horníků František (KKHF) z Horní Suché oslavoval v roce 2021 svůj významný historický mezník - 100 let od svého založení. Oslavy se konaly v září, měsíci hornických oslav. Přišla řada gratulantů, nejen z našich místních a sousedních klubů a celé ČR, ale také naši přátelé z Polska a Slovenska.

Při oslavách 95 let trvání tohoto spolku v r. 2016 byl slavnostně vysvěcen jeho nový hornický prapor. A právě úlohy "krstného otce" se ujal tehdejší předseda Malokarpatského banického spolku v Pezinoku (MBS) Ing Dušan Vilim. Od tohoto okamžiku se datuje vřelé přátelství a úzká spolupráce mezi KKHF a MBS. Proto není náhodou, že MBS nás pozval na oslavy 20 let svého trvání, které se konaly v září v Pezinoku. Využili jsme pozvání a 8členná delegace odjela směr Pezinok. Čekalo nás setkání účastníků oslav v areálu Antimonové štoly, kde MBS zrestauroval jak těžební stolu, tak celý historický areál. Zde všechny vřele uvítal předseda spolku Ing. Jozef Mišuta, který následně úspěšně řídil celý průběh oslav. Odpoledne jsme se v hornických stejnokrojích zúčastnili slavnostního "Šachtáku" na počest 20. výročí založení MBS. Při této havířské akci se jedná o řízenou zábavu horníků, regulované pití piva, sborové zpívání hornických písní a o přijímání nováčků do hornického cechu. Tento akt se

uskutečňuje skokem přes havířskou koženou zástěru, proto se mu u nás říká také "Skok přes kůži". V neděli nás pak čekal slavnostní průvod horníků městem Pezinok. Průvod byl velkolepý a překvapila nás obrovská účast obyvatel a návštěvníků Pezinoku, kteří sledovali tento "banický" průvod. Hustě lemovali celou trasu, fotografovali, a hlavně nás hlasitě povzbuzovali.

Před zpáteční cestou jsme ještě navštívili "Banickou expozici". Je to hornické muzeum, kde se nacházejí doklady a artefakty o hornické činnosti v tomto revíru, prakticky od 14. století až po útlum těžby v roce 1991.

Loučili jsme se s našimi slovenskými přáteli společným heslem: "Naši předkové havíři zde vytvořili hodnoty, které jsme povinni zachovat našim potomkům!"

Ing. Vilém Uher, předseda
Koordinačního výboru důchodců OKD

Zajímaví lidé, zajímavé příběhy: Miss Babča a Štramák roku 2022

Více než půlroční proces přípravy a volby nové krajské Miss babči a Štramáka roku 2022 byl 6. října v zábřežském domě kultury Akord zúročen. Miss Babčou se stala paní Alžběta Řepová z Jakartovic a titul Štramák roku získal pan Dalibor Kališ z Frýdku-Místku.

Do soutěže se mohli přihlásit senioři a seniorky starší 65let z Moravskoslezského kraje - letos se přihlásilo 19 žen a 15 mužů. Do finále postoupilo 10 žen a 6 mužů, kteří soutěžili ve třech tradičních disciplínách: představení, volná disciplína a módní promenáda ve společenských šatech. O vítězích pak rozhodovala jak sedmičlenná porota, tak i diváci ze zaplněného sálu.

Téměř tříhodinovým programem provázeli moderátoři Šárka Zubková a Zdeněk Kačor.

Jak celá soutěž skončila se dočtete na str. 10

Hudbou předávat radost

Prvotřídní klarinetista Igor Františák dokázal vybudovat jeden z pěti největších festivalů v Česku, Svatováclavský hudební festival, který příští rok oslaví 20leté jubileum. Za tu dobu zorganizoval kolem 1200 špičkových koncertů v kostelích, ale také kulturních a technických památkách Moravskoslezského kraje. Našel svůj domov v původních moravských Sudetech, kde žije se svou rodinou a znovuobjevuje zde zázraky přírody i blízkých sousedských vztahů.

V čele Svatováclavského hudebního festivalu stojíte již od roku 2003. Co vás vedlo k myšlence vytvoření festivalu v kostelích, který se nyní stal svátkem duchovní a tzv. staré hudby v našem regionu?

"Hlavní myšlenkou bylo krásnou muzikou naplnit nejruznější kostely celého Moravskoslezského kraje a pod hlavičkou Svatováclavského hudebního festivalu mít možnost měnit a obohacovat kulturně-společenský život v našem regionu.

Pokračování rozhovoru na str. 3

MUDr. Růžena Mašková:

O napětí, které v člověku nemizí, o stručném a jasném Desateru, o homo sapiens sapiens, o Ferdovi, Filipovi a Míšovi, o podvodu na nádraží, o sebevraždě se šťastným koncem a o Vánocích naplněných nadějí a vírou

MUDr. Růžena Mašková

Pozoruji, že politika proniká do našich životů čím dál víc, nicméně nedoporučuji při běžném setkávání lidí bavit se o politických tématech - je to totiž poměrně nezdravé. Zvláště při různých názorech, zjednodušených pohledech a jejich bouřlivému prosazování. Vzájemné napadání nefunguje ani jako ventil vnitřního napětí, protože to napětí v člověku nezmizí, ono zůstává. Chceme-li se konfliktům (které stejně nic neřeší) vyhnout, je zapotřebí určitá míra tolerance, jakož i naučit se mlčet a naslouchat. Politikům bych pak poradila přečíst si tisíce let staré Desatero, v němž jsou instrukce pro klidný, spokojený a šťastný život každého člověka. Je to stručné, jednoduché a nevyvrátitelné. Když třeba vezmeme v úvahu, kolik hádek a času zabere novela jakéhokoli zákona v parlamentu, tak bych řadě činitelů doporučila, ať si právě z té jednoznačnosti a stručnosti vezmou příklad. Ostatně, kdo nemá postranní úmysly, ten mluví vždy stručně a jasně, že ano.

Ono je vůbec paradoxní, že člověk se pokládá za druh „homo sapiens sapiens“, čili za člověka moudro-moudrého a přitom dokáže natropit takové škody a zlo, v jakých mu žádné zvíře nedokáže konkurovat. Vždyť zvířata žijí v relativní spokojenosti a respektují zákony, které jim byly dány. (To člověk ve své pýše nedokáže.) Mohu k tomu uvést malý příklad z mé domácnosti. Měli jsme kocoura Ferdu, čistotného a ohleduplného, jenž se kamarádil s nečistokrevným jezevčíkem Filipem. Jednou v zimě jsme objevili v parku vyhozeného pejska, kterého jsme se ujali a dali mu jméno Míša. On se však rychle vžil do role velitele a Filip jej musel poslouchat, jinak bylo zle. I stalo se, že se Filip odvážil přiblížit k Míšově misce se žrádlem - ten ho okamžitě napadl a Filip začal pištět. Ferda v tu dobu spokojeně spal po jídle na pračce v koupelně, ale jak pištění uslyšel, bleskově

se probral, začal kamaráda tvrdě bránit a Míša dostal tak za vyučenou, že už se nikdy neodvážil Filipovi ubližovat. A pak, že prý kočky jsou falešné... Možná by leckterý muž řekl, že se jedná hlavně o ty „kočky dvounohé“, ale z uvedeného příkladu je jasné, že kočky umí být spolehlivější, než někteří lidé. Navíc jsem přesvědčená, že v různých sporech by nebylo na škodu vzít si z Ferdy příklad, a kde nestačí napomenutí, použít fyzických prostředků k potvrzení dobré věci.

Jinak, v mých devadesáti letech a profesi psychiatra jsem zažila už dost příhod a myslela jsem, že mi nelze hned tak vyrazit řeč - jenže stalo se. Čekala jsem onehdy na přípoj na nádraží s jednou starší hovornou paní. Mimo jiné mi sdělila, že jede navštívit nemocného strýčka, aby mu pomáhala. A když se objevila průvodčí, chytila mě za ruku a řekla: „Ta paní je slepá, já také, takže si nemůžeme přečíst informace - kdy jede vlak na Břeclav?“ Průvodčí to ochotně vysvětlila, a když odešla, paní konstatovala: „Dnes jsou lidé zlí a neochotní. Slepým se vychází vstříc, takže když něco chci, jsem slepá. Dělejte to taky tak.“ Musím říci, že jsem zrak neztratila, ale řeč, na nějakou dobu, ano. Ve vlaku jsem se neodvážila vytáhnout knihu (co by řekla průvodčí, kdyby slepou viděla číst?) a určitě si tu paní nevezmu za příklad. Na druhou stranu, více dobra a ochoty mezi lidmi by nepochybně prospělo...

O poznání optimističtější příběh pak mám spojen s jedním mladistvým pacientem, jenž byl těžce psychicky nemocný. I po prostudování nejrozumnějších odborných knih jsem nezjistila, jak ho vyléčit. A v sedmnácti letech, v atace těžké deprese, se pokusil o sebevraždu otrávením medikamenty. Ty si namíchal v takové sestavě a množství, které si nepamatoval - takže pak nemohl poradit jiným. Byl skoro tři dny v nemocnici na ARU, v bezvědomí, a po probuzení byl (k údivu všech, kdo ho znali) zdravý. Dnes má spokojenou rodinu a žádná ataka psychické poruchy se u něho už neobjevila. Má dobré zaměstnání a ještě sportuje.

Tím chci mimo jiné říci, že jsou nenadálá překvapení, která nás potěší, a proto ani v bezútešných situacích neztrácejme naději a věrme v dobrý konec. Ostatně, od toho jsou i blížící se Vánoce, aby nás naplnily radostí a vírou, že Ježíšek si se vším dokáže poradit. Takže všem lidem přeji, ať se nezatěžují zbytečnými starostmi a dokážou mít radost z toho, co máme i co dostáváme. A když to přeji všem, tak na sebe samozřejmě nezapomínám...

Vánoční moudra:

„Na Vánoce vedou všechny cesty domů...“

„Vánoce jsou den, kdy drží všichni po celou dobu spolu...“

„Slepý je člověk ten, který nemá Vánoce ve svém srdci...“

Časopis SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

OSTRAVA!!!

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

Moravskoslezský kraj

H A V Í Ř O V

Igor Františák: Hudbou předávat radost

Můžete zmínit vaše osobní vrcholy, na které rád vzpomínáte?

"Věřím, že se nám to za těch uplynulých 19 let podařilo. Dnes patříme k nejen k největším, ale rovněž k nejvýznamnějším festivalům v ČR. Rovněž jsme se zasadili o výrazné zviditelnění kulturního turismu v regionu, což považuji za velmi významný posun. Mezi největšími uměleckými vrcholy v podobě pozvaných „hvězd“, které se mi podařilo přivést, byli světová operní diva Elína Garanča, mezzosopranistka Magdalena Kožená, fenomenální kontraaltista Filippo Mineccia, jedna z nejvýznamnějších houslistek současnosti Isabelle Faust, italský klavírista Federico Colli, ale jsem zároveň hrdý na to, že se můžeme pyšnit našimi rezidenčními ansámby, kterými jsou Collegium 1704 s Václavem Luksem, Collegium Marianum nebo Český filharmonický sbor Brno s dirigentem Petrem Fialou. Vedle tradičních koncertů „vážené“ hudby jsme měli možnost hostit např. Dana Bárta, Ondřeje Rumla, maďarského houslového mága Robyho Lakatose, jazzového houslistu Adama Baldyha nebo ostravského patriota Jarka Nohavicu."

Jste rodákem z Místku, žil jste dlouhá léta v ostravském centru a poměrně nedávno jste se přestěhoval blíže přírodě a úplně mimo dění. Co vás k tomu vedlo?

"Ano, jsem moravskoslezský patriot, který se rozhodl v našem regionu zůstat, pracovat a žít. Měl jsem měl spoustu možností odejít za „lákavou“ prací pryč, ale mé přesvědčení v to, že mé místo je právě zde, bylo správné. Jsem rád a hrdý na to, že se mi podařilo vybudovat hudební festival mezinárodního rozsahu, který patří u nás k nejlepším. Můj vztah k tomuto regionu vnímám velmi intenzivně a již od mládí, kdy mě zcela zásadně ovlivňoval folklor, jsem to cítil stejně jako dnes. Jsem zde spokojen, mám svou rodinu a nejbližší v podstatě nadosah a rozhodnutím (cca. před 3 lety) se přestěhovat z Ostravy do „divočiny“ u Budišova nad Budišovkou se můj osobní život zcela naplnil. Jsem tam skutečně šťastný a navíc tam s mojí ženou vychováváme naše dva „budulínky“, kteří jsou úžasní."

Jak prožíváte tyto dny? Sháníte už dárky pod stromeček?

"Na dárečky ještě zdaleka nepřišel čas... Nedávno jsem učil na univerzitě v portugalském Portu. Po návratu mě čekaly krásné koncerty s Evou Dřizgovou a Markem Kozákem. V rámci celoročního projektu „Hudební výlety“ jsme realizovali unikátní koncerty s barokním souborem Ensemble Inégal, vojenským folklorním souborem Ondráš a v neposlední řadě úžasný vánoční program Collegia Mariana společně se souborem Buchty a loutky. Zkrátka, těší mě, že jsme přinesli tu krásnou atmosféru Vánoc i vám. Info o dalších koncertech a novém festivalovém ročníku jsou na webu: www.shf.cz"

Jak zvládáte vlastní kariéru - interpretační i pedagogickou (Fakulta umění Ostravské univerzity) - a náročné vedení tak rozsáhlého festivalu?

"Je to velice složité a někdy si říkám, že bych se potřeboval nechat „naklonovat“. Je pravda, že schopnost zorganizovat sama sebe je v tomto ohledu zcela zásadní. Přestože mě má práce (ve většině případů ji však jako práci neoznačuji - vnímám to spíše jako poslání a radost předávat dále „radost“) nesmírně baví, velmi často mi nedovoluje se věnovat mé milované rodině a už vůbec ne osobním aktivitám. Láska k muzice u mě propukla již v raném mládí a jsem nesmírně rád, že mě stále baví a naplňuje. Je to radost moci hrát koncerty se svými kolegy-kamarády a přinášet tím zážitek dalším posluchačům, ale stejně tak pořizovat záznamy koncertů či studiové nahrávky, které zde zůstanou i pro další generace."

Váš festival je založen na slovech láska-víra-naděje. Co pro vás osobně znamenají?

"O lásce k hudbě jsem již ve stručnosti psal. Je to prostě vztah na celý život. Víra v mou práci pro společnost i jednotlivce mi dává smysl a naplňuje mě. Bez tohoto pocitu bych zřejmě neměl ani naději v to, že i v budoucnu a také v těžkých dobách, které nás pravděpodobně teprve čekají, bude mít má práce smysl a své posluchače."

Vojenský umělecký soubor ONDRÁŠ

Místopis na dosah *aneb* Možná tam doj(e)dete

Milí přátelé SeniorTipu, jak vyplývá z lehce pozměněného a možná už fádního titulku, dá se dnes čekat pohodlnější cesta k cíli. Pokud však jde o téměř stoletý život-neživot objektu, budeme aspoň v kostce sledovat těžkosti kdysi noblesního módního ostravského stánku. Z vnějšího pohledu volá neutěšený stav posledních dvaadvaceti let, kdy se část stavby po neodborných stavebních zásazích zřítla. Z letité a dobře prosperující dámy se stala skoro ruina, kterou nevylepšily ani přivěšené citáty z duchovní dílny Leoše Janáčka nebo Václava Havla.

Rekonstrukce bývalého obchodního domu Ostravica-Textilia, 28. října 243/56, Moravská Ostrava

Aktuální vnější stav mladší části domu Ostravica s původním obkladem fasády a zbytky dekorativních detailů zábradlí

Ti, kdo chodili do Textilie nakupovat nebo jen obdivovat prostředí a módní zboží, nejspíše nerozlišovali, že jde o srostlici dvou stylově různorodých staveb. Starší část, zaujímající nároží mezi ulicemi Nádražní a 28. října, byla postavena roku 1911 jako obchodní a nájemní dům dle projektu renomovaného architekta Felixe Neumanna, s jehož tvorbou jsme se na toulkách mezi ostravskými domy už setkali. Stylově nepřilíhly vynikal, leč vše povyšovala obrazová reklama na textil a posléze i neónové reklamy, jež korunoval název TEXTILIA (1922).

Ve dvacátých letech měla dynamicky rozvíjející se Ostrava ambice potvrdit své místo nejen silicím průmyslem, ale i kultivovanou tváří v podobě nadstavbových činů. K těm patřila na konci 20. let i nová vestavba druhé části módního domu, technologicky vyspělejší a stylově daleko atraktivnější. Berlínská architektka Marie Frommerová (1890, Varšava - 1976, New York) ve svých projektech ovládala nové materiály i světlo. Dnes je v širším evropském kontextu spíše pozapomenuta: v Berlíně stačila ve 20. letech vyprojektovat Leiser Silk, módní dům s obuví, ve 30. letech kvůli židovským kořenům emigrovala do Anglie a za války se přesunula do USA. Tam se orientovala na interiérovou tvorbu. V Ostravě vklínila na uvolněnou parcelu nepravidelného lichoběžníkového půdorysu tu část Textilie, která rázem pozvedla městský stavební skelet převyšil starší rohovou budovu, prosvěttil fasádu vysokými výkladci v parteru a pásy oken v dalších patrech. Zalomené nároží bylo využito pro balkony s ikonickým T, které rovněž korunovalo tuto vertikální pasáž nad hlavní římsou. V interiéru se vznášelo ve třech podlažích dvouramenné schodiště, jímž se vstupovalo do jednotlivých ochozových galerií s látkami, konfekcí i luxusním zbožím. V prvním patře se nabízela káva a typické dobové občerstvení, obložené chlebičky a dortíky.

Po roce 2000 objekt degradoval a během složitých majetkových soudních sporů mu hrozila likvidace.

Zajišťovací práce započaly v roce 2015 a nakonec se rekonstrukce bývalého obchodního domu ujal nový majitel a investor (společnost Ivančice property, a. s.). Ten slibuje, že tzv. projekt **Boutique Business Inkubátor Ostravica** zahájí svou činnost v příštím roce.

← **Pohled do ústřední haly s dvojamenným schodištěm a ochozy**

Nově posílené svislé a vodorovné konstrukce

A jak by se měla zhmotnit idea znovuzrozené budovy, jež oproti původnímu určení změnil svou náplň? Při pohledu na zatím obnažené svislé i vodorovné konstrukce, které byly mj. posíleny na zátěž 500 kp na m², laický

Zatím nevábny dvorek mezi oběma částmi budovy má sloužit jako atraktivně řešený vstup do komerčních prostor v patrech

pozorovatel znejistí. Ale investor tvrdí: v parteru (s restaurací a kavárnou) proskleném do výšky 6 metrů a ozvláštněném režnou cihlou projde pohled z ulice 28. října do náměstí E. Beneše, které má na revitalizaci Ostravice navázat. V suterénu je plánován hudební klub. Interiér hlavní haly zachová původní architekturu myšlenku otevřeného prostoru s křídly dvouramenného schodiště. Zatímco první patro bude sloužit veřejnosti jako vzdělávací, tvořivý a odpočinkový prostor, další patra mají sloužit jako komerční prostory, které budou „živit“ provoz. Snad nejatraktivnějším prvkem interiéru bude zastřešující skleněný světlík osazený ve vylehčené kovové kompozitní konstrukci. Běžnému návštěvníku bude asi skryt zatím nevábny úzký prostor dvorku, který, opatřen výtahem a pochozími můstky mezi patry bude využit jako nezvykle řešený vstupní prostor do administrativní části komplexu.

**Pohled z nejvyšší terasy do
Nádrazní ulice a náměstí Edvarda
Beneše**

Při představě součtu architektonických nápadů (autorem rekonstrukce je Martin Náhlavský) a stavu současných státních, městských i soukromých peněz může při pohledu na dosud nevábně oděnou Textilií-Ostravici zamrazit.

Lze si jen přát a dožít se toho, že se představy a pokračující rekonstrukce uvedou v život, aniž by se musely zastírat transparenty s hlubokomyslnými větami.

PhDr. Marie Šťastná, Ph.D.

Pozn.: Historické fotografie i vizualizace současného a budoucího stavu jsou k nahlédnutí na <https://www.msstavby.cz/projekty/ost-ravica/>; Fotografie k článku pořídila autorka na kontrolním dni 7. 9. 2022.

Obnova kostela Nejsvětější Trojice s rajským dvorem ve Fulneku

15. listopadu proběhlo slavnostní předávání ocenění Národního památkového ústavu. Generální ředitelka NPÚ Naďa Goryczková ocenila Římskokatolickou farnost Fulnek a restaurátory za celkovou obnovu kostela Nejsvětější Trojice.

Celková obnova kostela Nejsvětější Trojice zdůraznila krásu obdivovaných barokních hodnot, zároveň odhalila netušené doklady pozdně gotického umění. Unikátní fresková výzdoba a jedinečná gotická křížová chodba s rajským dvorem řadí fulnecký kostel k jedné z nejvýznamnějších památek severní Moravy.

Na místě původního středověkého chrámu sv. Filipa a Jakuba vyrostl pod vedením stavitele Mikuláše Thalherra nový komplex vystavěný v letech 1750-1760. Pozdně barokní stavba kostela je sevřena dvěma staršími středověkými objekty - z východní strany původním presbytářem starého chrámu přeměněného na současnou kapli sv. Josefa, ze západu prostorem křížové chodby s klášterem.

Obnovený interiér kaple Josefa

Oválné kapli sv. Josefa, bohatě barokně zdobené umělým mramorem a restaurovanými freskami, dominuje nástěnná freska z dílny Josefa Ignáce Sattlera z roku 1760. Tato část areálu zůstala přes mírné úpravy po více než 600 let nezměněna a nyní vydala nečekaně cenné doklady pozdně gotického umění. Překvapivým nálezem byly gotické omítky s nástěnnými malbami v ambitu kláštera.

Po celkovém odkryvu omítek byla odhalena scéna kalvárie, fragmenty vegetabilního motivu ve vrcholcích kleneb, kvádrování a barevnosti žeber a v neposlední řadě erbovní galerie zakladatelů kláštera. Erby nejvýznamnějších rodů té doby na jednom místě jsou skutečnou raritou.

Objevena malba ukřižování

Obnova také umožnila zpřístupnění nových prostor a vznik expozičních prostor. Expozici je samotný kostel, jeho zázemí a bývalý klášter s původním mobiliářem a vybavením. V interiéru hlavní lodi byly složité restaurovány kostelní lavice, doplněna byla původní podlaha z pískovce a břidlice. Generální opravou prošly i varhany, nástroj umístěný v původní barokní varhanní skříni byl po sestavení a seřízení kompletně nalaďen. Důležitou součástí celkové obnovy byla také tesařská obnova původního barokního krovu. V rajském dvoře byla po dokončení archeologického výzkumu a stavebních prací obnovena kamenná valounková dlažba s dekorativní křížovou vazbou. Je dokladem nejen barokní doby, tím byl již před rekonstrukcí, ale i gotického období, jež bylo ve stavebním vývoji kostela doposud opomíjeno. Turisté tak mají jedinečnou šanci navštívit toto výjimečné místo celoročně zdarma a s doprovodným výkladem. Kostel s klášterem je jednou z fulneckých dominant a jediným barokním chrámem s dochovanou gotickou křížovou chodbou v Moravskoslezském kraji.

Historický kalendář Ostravska

Říjen - prosinec

3. října 1977 v Ostravě zemřel sbormistr a hudební pedagog František Lýsek (narodil se 2. května 1904 v Proskovicích, dnes místní část Ostravy). Učitelskou dráhu zahájil v roce 1923 ve Staré Bělé, kde založil a vedl dětský pěvecký sbor, s nímž zpíval Smetanovy a Foerstrovy dětské sbory i vlastní úpravy lidových písní. Také na dívčí měšťanské škole v Moravské Ostravě založil dívčí sbor. I po přeložení na menšinovou školu v Jistebníku se věnoval sborovému zpěvu. Brzy se dostavily první úspěchy a jistebnické děti, známí jako Jistebničtí zpěváčci, náš první vícehlasý dětský pěvecký sbor, se prosadil na koncertech, při rozhlasových natáčeních a zájezdech do Prahy, Brna a Vídně. Ve 134 vystoupeních se jistebničtí zapsali do podvědomí svých posluchačů jako sbor nesmírně ukázněný, ale zároveň i hudebně tvořivý a jejich sbormistr jako člověk neúnavné energie a nezdolného optimismu. Brzy po osvobození v roce 1945 nastoupil jako učitel 1. střední školy v Kotlářské ulici v Brně. Zde založil Brněnský dětský sbor, s nímž absolvoval množství úspěšných domácích i zahraničních koncertů.

Sbormistr, dirigent a učitel František Lýsek

12. října 1922 schválil přípravný výbor stanovy a program Spolku pro vystavění a udržování výstavního pavilonu v Moravské Ostravě s programem „*vybudování důstojného stánku umění výtvarného*“ a vytvoření podmínek pro utváření systematické umělecké sbírky. K založení spolku došlo 24. ledna 1923, v jeho čele stanul centrální ředitel Vítkovických kamenouhelných dolů Eduard Šebela. Spolek dostal od města Moravské Ostravy zdarma pozemek na vybudování výstavního pavilonu a jako dar od Obchodní a živnostenské komory v Olomouci 150 tis korun. Se stavbou Domu umění se započalo v červnu 1924 a veřejnosti byl odevzdán 13. května 1926. Jednopatrová budova z režného cihelného zdiva ve funkcionalistickém stylu, která

je vynikajícím příkladem uplatnění purismu v moderní architektuře, byla vybudována podle projektu pražských architektů Františka Fialy a Vladimíra Wallenfelse. Inspirovali se muzeem v Hradci Králové a holandskou cihlovou architekturou.

Dům umění v Moravské Ostravě na pohlednici z 2. poloviny 20. let 20. století

8. listopadu 1922 se Radvanice staly sídlem ostravské diecéze církve československé. V jejím čele stál zdejší duchovní správce biskup Ferdinand Stibor. Její obvod byl tvořen Těšínskem, Opavskem, Hlučínskem a politickými okresy Moravská Ostrava, Místek a Nový Jičín. Radvanice jsou pro historii čs. církve významným místem, neboť zde byla 15. ledna 1920 jako první v republice ustavena náboženská obec této církve.

Z Radvanic se církev rychle šířila. Další samostatné farnosti byly zřízeny v Michálkovicích (29. března 1920), Rychvaldě (30. dubna), Doubravě (19. března 1921), Vratimově (20. března 1921), Slezské Ostravě, Kunčičkách, Staré Bělé, Zábřehu aj. Radvanická farnost s filiálními obcemi (Bartovice a části města Slezské Ostravy - Hranečník, Salma a Zvěřina) čítala v roce 1921 přes 10 000 příslušníků. V samotných Radvanicích se k nové církvi přihlásili údajně všichni občané až na 10 rodin. Při oficiálním sčítání lidu v roce 1921 to bylo 4516 občanů, tj. dvě třetiny obyvatel obce a téměř 70% věřících. V roce 1925 si čs. církev v Radvanicích vybuodovala vlastní Husův sbor, do té doby k bohoslužbám užívala římskokatolický kostel Neposkvrněného početí Panny Marie. Biskup Ferdinand Stibor byl původně římskokatolickým farářem. Byl často překládán, sloužil v Dolní Lipové, Skalici, Dobré, Jistebné u Jablunkova, Slezské Ostravě a jako římskokatolický farář naposledy v Radvanicích.

Ferdinand Stibor (1869-1956), český teolog, biskup církve čs. husitské

KALENDÁRIUM

28. listopadu 1872 vypukl požár v pivovaru hrabat Wilczků v Polské Ostravě, který silně poškodil levé křídlo zámku až po hradební věž. Příčinou byla nedostatečná bezpečnost výroby ve starém rukodělném pivovaru, kde se připravoval slad a vařilo pivo stále ještě za použití otevřeného ohně. Ten zničil velké zásoby ječmene a sladu, veškeré dřevěné části stavby, ale naštěstí nezachvátil šindelovou střechu. Tehdejší nájemcem polskoostravského pivovaru, který v polovině 19. stol. produkoval ročně jen asi 1000 hl piva, byl Simon Frankl. Ten po požáru přenesl výrobu piva do objektu tzv. harendy, jež se nacházela v nedalekém podzámčí. Živelní pohroma i finanční problémy nájemce, které vyvrcholily v roce 1879 konkurzním řízením, urychlily zánik tohoto pivovaru.

Slezskoostravský hrad na pohlednici z počátku 20. století

24. prosince 1807 vyhlásil přerovský krajský úřad přísná opatření proti lichvě s dobyt看 v Moravské Ostravě v důsledku údajného několikerého prodeje téhož kusu dobytka a tím i jeho předražení. Bylo přikázáno zpřísnit trhový dozor a o prodejích a koupích vést protokol, který bude po podpisu mytného úřadu, kam se každý kupec musí dostavit kvůli zdanění, odevzdán krajskému úřadu. Nakonec krajský úřad přikázal magistrátu, že musí pro trh najít jiné místo vně městských hradeb, protože za nynějšího stavu se vepř snadno rozbíhají do ulic, kde je pak možno uzavírat pokoutní obchody. Z hlavního náměstí (dnes Masarykovo náměstí) se obchod s dobyt看 přesunul na tzv. svinský trh (dnes Smetanovo náměstí) v říjnu 1808. Zrušen byl až na počátku 70. let 19. století.

28. prosince 1972 byla zakončena stavba několika pavilonů a polikliniky nové krajské nemocnice v Porubě (dnes Fakultní nemocnice Ostrava). Stavba byla zahájena v roce 1965 a podíleli se na ní projektanti a pracovníci Stavoprojektu a Pozemních staveb Ostrava a Olomouc. V té době patřila nemocnice mezi nejmodernější v ČSSR. V únoru 1974 přijala první pacienty.

(V roce 1992 získala statut fakultní nemocnice. Založení nemocnice fakultního typu ve třetím největším městě České republiky bylo výsledkem mnohaletého úsilí zdravotnických pracovníků a Ostravské univerzity o vytvoření vrcholného odborně vzdělávacího zařízení v regionu severní Moravy a Slezska.)

PhDr. Antonín Barcuch,
Archiv města Ostravy

Významných a mezinárodních dnů se slaví celá řada. Pojďme si některé připomenout.

7.9. Den otevřených dveří památek. Jak z názvu vyplývá, v tento den jsou celé České republiky zpřístupněny památky, nebo-li dědictví českého národa zcela zdarma, což vítají hlavně rodiny s dětmi.

5.10. Mezinárodní den úsměvů se oslavuje každoročně již od roku 1999 díky americkému výtvarníkovi jménem Harvey Ross Ball. Výtvarník dostal v roce 1963 od jedné americké pojišťovací společnosti žádost, aby pro ně vymyslel vizitku. Chtěli tímto podpořit a posílit morálku zaměstnanců. Za méně než 10 minut přišel Harvey s tím, že vytvořil smajlíka pro zlepšení morálky zaměstnanců. Tak se zrodil první smajlík. Zvednuté koutky na obličeji připomínají, jak je smích pro život důležitý, obzvláště v současné době, kdy je důvodů ke smíchu nějak čím dál tím méně.

20.10. Den stromů. Nápad Den stromů vznikl už v polovině 19. stol. ve Spojených státech, konkrétně v Nebrasce. Tamější krajina byla přibližně před 150 lety popisována jako krajina "bez stromů". Až jeden z prvních osadníků v této oblasti J. Sterling Morton začal v okolí svého domu pěstovat různé druhy stromů, keřů a květin. Povoláním však nebyl zahradník, ale novinář a vydavatel prvních novin v tomto americkém státě. A právě noviny využil k tomu, aby vyzval své spoluobčany k následování jeho příkladu - k pěstování stromů. Vysvětlil jim, že stromy zastavují větrnou erozi půdy a poskytují stín před pálícím sluncem. Svým nadšením dokázal strhnout velké množství lidí a zrodil se tak "The Arbor Day" - Den stromů.

16.11. Mezinárodní den tolerance připomíná, že respekt si zaslouží všichni ostatní lidé okolo nás. 13. října 1781, za císaře Josefa II. byl podepsán tzv. toleranční patent o svobodě vyznání. V dnešní době kosmopolitních měst vztahujeme toleranci nejen k lidem jiného náboženského vyznání, ale i jiné barvy pleti, kultury...

19.11. Světový den toalet. Trvá od roku 2013. The World Toilet Organization nám v tento den připomíná, že na světě jsou 4,2 miliardy lidí, které nemají přístup k zdravotně nezávadným hygienickým zařízením a splachovací toalety jsou pro ně stále nedostupným luxusem.

21.11. Světový den pozdravů (ve světě je svátek známý jako World Hello Day). Tento svátek se slaví od roku 1973. Vznikl jako iniciativa amerických studentů Harvardské univerzity (bratři McCormarkovi), kteří chtěli zabránit válce mezi Araby a Izraelci, která panovala na Blízkém východě. Jeden z bratrů se snažil poukázat na řešení sporů jinými způsoby, a to prostřednictvím komunikace s cizími lidmi. Je lepší spolu mluvit než spolu bojovat.

28.11. Mezinárodní den nekupování ničeho navazuje na den bez nákupů. Spousta lidí kupuje spoustu zbytečných věcí, bez kterých se dá žít. Podporuje se tímto dnem třeba i životní prostředí. Smutným paradoxem je, že spousta lidí nakupuje velké množství věcí, bez ohledu jestli na to mají a dostávají se tím do dluhové pastí.

Setkání seniorských klubů

21. října se konalo setkání, které už tradičně pořádá Koordinační centrum seniorů Ostrava (dále jen KCSO). Akce se účastnilo více jak 100 seniorů z různých klubů a sdružení. Čekal je mimo jiné zajímavý a pestrý program.

Senioři využili možnost vzájemně se pozdravit a sdělit si zážitky z akcí konaných svými kluby a pochlubit se i svými sportovními úspěchy a medailami, které získali v letošních sportovních kláních, kterých bylo opravdu hodně. Ing. Juřeník informoval o orientačnímu pochodu, který se již čtvrtým rokem konal jako společná akce KCSO, sdružení seniorů OSŽ ČD Ostrava a SK OB Ostrava. Věříme, že i takto akce se stane tradicí a bude hodně zájemců o zajímavou sportovní aktivitu. Setkání klubů se jeví jako dobrá platforma pro větší vzájemnou spolupráci mezi jednotlivými kluby. Zmíněny byly také aktivity Rady seniorů města Ostravy. Kulturní vystoupení zajistila taneční skupina Beseda a pěvecký sbor Korálky. K dobré náladě přispěla živá hudba DUO Pohoda a zajímavá byla i bohatá tombola. Dle sdělení účastníků -

prožili krásné, zábavné odpoledne a už teď se těší na příští setkání. Z dalších akcí KCSO to jsou zájezdy, soutěže, besedy, sport...

Vedení KCSO vyzývá k zapojení další ostravské kluby. KCSO nepůsobí jako zastřešující organizace, jeho funkce je pouze aktivizovat a propojovat spolupráci mezi kluby, vyměňovat si zkušenosti, a tak obohacovat život seniorů ve městě. Pokud chcete být informováni o záležitostech prospěšných pro život ostravských seniorů přidejte se k nám. Schůzky s vedoucími organizací se konají 1x za měsíc. Kontakty viz tiráž. (hol)

Vzpomínky s otazníky

Společenské události jsou v **SeniorCentru Havířov** velmi oblíbené. Jinak tomu nebylo ani v případě tradiční oslavy dne seniorů, který připadá na první den v měsíci říjnu. V centru pro ně i letos připravili, jako poděkování za celoživotní zásluhy, které pro své nejbližší i společnost udělali, posezení s kávou a občerstvením. Po přípitku bylo veselo a všichni si také společně zazpívali.

Stejně jako loni, i letos se klienti SeniorCentra Havířov sešli v období svátku všech zesnulých s paní **Andreou Radomskou**, která má bohaté zkušenosti s přístupy k pozůstalým. Kromě vzpomínek na nejbližší se zde také vyprávělo o zvycích a tradicích, jež se dříve uctívaly - patřilo mezi ně i zapálení plovoucí svíčky za zesnulé.

Paní Radomská (mimo jiné horolezkyně) spoluzakládala v Ostravě mobilní hospic Ondrášek. Od roku 1999 se aktivně pohybuje na poli hospicové a paliativní péče a věnuje svou péči i lásku těm, kdož odcházejí „na druhý břeh“, jakož i těm, kteří se ocitli v tíživé životní situaci. Původním povoláním je zdravotní sestrou, ale už dvě desetiletí se stará o lidi na konci životní pouti a před otazníky spojenými s odchodem ze života neuhýbá. (di)

Lavička naděje

Nejen onkologičtí pacienti teď mohou v blízkosti pavilonu Kliniky onkologické a Kliniky hematatoonkologie Fakultní nemocnice Ostrava využívat Lavičku naděje. Vedení nemocnice ji nechalo vyrobit a instalovat na popud zakladatelky patientské organizace Jelimán z. s. a autorky projektu „Sad nadějí“ Věry Finy.

Spisovatelka a výtvarnice Věra Fina založila patientskou organizaci Jelimán z. s. na základě vlastních zkušeností po těžkém onkologickém onemocnění. Svými projekty podporuje onkologické pacienty v léčbě i po jejím ukončení. Ostravská fakultní nemocnice je druhým zdravotnickým zařízením, kde se dřevěný artefakt z dílny uměleckého řezbáře Radka Zdražila stal součástí nemocničního areálu. Dominujícím prvkem lavičky jsou holubice, symbol naděje. „Už reakce od pacientů i široké veřejnosti na Lavičku naděje ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové byly víc než krásné. Tato symbolika lidem dává nejen sílu k načerpání sil, odpočinek, zamyšlení, smysl, ale i NADĚJI, které se mohou doslova dotknout, opřít se o ni. Vznikají zde i přátelství. Lidé se na Lavičce naděje i vzájemně fotí, povídají si. Tato symbolika stmeluje,“ uvedla autorka myšlenky.

U slavnostního odhalení dřevěného „prvku naděje“ byl také ředitel FN Ostrava MUDr. Jiří Havrlant, MHA. „Každá aktivita, podporující špičkovou medicínu, kterou našim pacientům poskytujeme, má rozhodně naši plnou podporu. Naděje a víra v uzdravení hraje v léčbě velmi důležitou roli.“

Slova ředitele v rámci slavnostního odhalení lavičky podpořil také doc. MUDr. Ing. Jakub Cvek, Ph.D., MBA, přednosta Kliniky onkologické FN Ostrava. „Denně naši kliniku navštíví okolo 300 pacientů a jejich rodinných příslušníků. Věřím, že se lavička stane jakýmsi symbolickým místem naděje pro všechny.“ (fno)

Vydání časopisu podporují:

XIX. Sportovně - společenské hry Klubů důchodců Havířova

"Tak jsme se dočkali", to byla slova většiny účastníků už tradičních her v Domově seniorů Luna v Havířově - Šumbarku. Na začátku listopadu se zde po dvouletém covidovém půstu setkala 12 čtyřčlenných družstev KD Havířova a 2 čtyřčlenná družstva DS Luna, za účelem prověření svých fyzických zdatností a vědomostních znalostí.

Že to účastníci berou vážně svědčila barevná trička, kterými se mohly pochlubit reprezentace KD-DPS Gen. Svobody, Železničářů a INNA. Také oba zástupci DS Luna nastoupili jako "červení" a "zelení". Pestrost barev účastníků navíc zajišťovaly různobarevné "kšilty", kterými byli všichni vybaveni. Soutěžní disciplíny nám byly "šité na míru" a odehrávaly se jak na poli sportovním (ruské kuželky, šipky, hod na cíl), tak vědomostním (poznávání měst a historických památek, puzzle). Hry se konaly v přátelské a kamarádské atmosféře. DS Luna nás přijal velmi vlídně, a to jak sociální pracovnice, které asistovaly u

soutěží až po samotné obyvatele DS, kteří nás pozorně sledovali při přesunech mezi jednotlivými soutěžemi a přitom nám i fandili.

Zažili jsme zde krásné odpoledne plné zábavy. Ptáte se kdo tedy zvítězil? Zvítězili všichni, kteří se her zúčastnili! Přesto, jen pro pořádek uvedu stav na špici soutěže: 1. místo KD Dolu Barbora, 2. místo KD DPS Gen. Svobody, 3. místo ZOO KD Dolu Dukla.

Jménem účastníků chci poděkovat Magistrátu města Havířova za ceny a občerstvení pro soutěžící a vedení DS Luna za úspěšnou organizaci celé akce.

Poděkování patří také hlavním organizátorům: Za sociální odbor MMHa - Slávce Lepíkové a Bc. Anně Kubíčkové a organizační pracovníci DS Luna Mgr. Ing. Barboře Gerátové, které nesly hlavní tíhu těchto her a zasloužily se nesporně o jejich úspěch.

Ing. Vilém Uher,
Klub učitelů seniorů Havířova

Ostravské Vánoce - trhy s příběhem

Průvodci Černé louky připravili netradiční vánoční zážitek. Kromě tradičních trhů se můžete vydat na speciální komentované procházky. Během procházení místy Ostravských Vánoc se zaposloucháte do poutavého vyprávění nejen o historii města, ale převážně o tom, jak vypadal adventní čas staré Ostravy.

„Stmívalo se již od podzimu, petrolejky byly drahé, a tak se v domácnostech užíval klid a rodinná pohoda. Pouze při svitu svíček se vyprávěly příběhy,“ vysvětluje koordinátorka průvodcovské služby Sylva Burgertová. S průvodci se vrátíte právě do těchto časů, kdy Vánoce nebyly jen o novodobém shonu a honěním se za dárky. Nasajete tu pravou vánoční atmosféru, užijete si příběhy o Vánocích v hornických koloniích, dozvíte se, jak se měnily Vánoce v průběhu staletí či kolik chodů měla štědrovečerní večere.

Více informací a možné objednávky komentovaných procházek na e-mailu pruvodce@ostravainfo.cz, nebo telefonem: 602 533 890.

Křest publikace - 36. díl sborníku Ostrava

24. 11. se v Archivu města Ostravy konal Křest publikace - 36. díl sborníku Ostrava. Na téměř 300 stranách se zájemci mohou seznámit s různými aspekty ostravské historie. Sborník je vydáván Archivem města Ostravy od roku 1963, od roku 2011 je vydáván každoročně.

Do nového sborníku přispělo devět autorů osmi články. Kronikář města Ostravy Martin Juřica se tentokrát zaměřil na městské rozpočty a hospodářské plány období normalizace. Radoslav Daněk z Archivu města Ostravy popsal historii vzniku a existence ostravského zimního stadionu Josefa Kotase, na jehož ledě vyrostly generace Ostravanů. Radomír Sedla z Archivu Ostravské univerzity upřel svou pozornost ke dvěma

osobnostem druhého odboje v době heydrichiády, které byly spjaty s městem. Ondřej Štarman z Archivu VÍTKOVICE, a. s. zpracoval historii haldy v Hrabůvce. Jozef Šerka z městského archivu seznamuje se zvláštním fenoménem nacistické správy okupovaných území města Ostravy, které byly po roce 1938 přičleněny k třetí říši. Ředitelka Archivu města Ostravy Hana Šustková se podívala na historii plynárenství ve Vítkovických železárnách. Osobnosti dlouholeté ředitelky Ostravského muzea Jitky Noušové se ve svém příspěvku věnovali archivář Antonín a muzejnice Kateřina Barcuho. Letošní sborník pak uzavírá stať Lucie Augustínkové z VŠB TUO věnovaná historii domu čp. 37 na Masarykově náměstí.

Sborník je k dostání v archivu, v ostravských infocentrech a vybraných knihkupectvích. Předchozí díly naleznou zájemci v Knihovně města Ostravy či v ostravském městském archivu, přehled publikací městského archivu od roku 1990 též v odkazu <https://amo.ostrava.cz/publikace/vyda-ne-publikace/>.

Zajímaví lidé, zajímavé příběhy: Miss Babča a Štramák roku 2022

Téměř tříhodinovým programem provázeli moderátoři Šárka Zubková a Zdeněk Kačor, který nakonec konstatoval: „Nejtěžší na celém projektu je přesvědčit soutěžící, aby do toho vůbec šli. Když jsem pak objížděl jednotlivé okresy do míst, odkud se soutěžící hlásili, všem jsem ještě před okresními koly říkal, že chceme, aby je soutěž bavila a byla pro ně přínosem. Po okresních kolech, kdy už byli vybráni soutěžící do krajského finále, jsme s nimi začali pracovat a systematicky je připravovat na společné vystoupení, aby to bylo zajímavé i pro diváky.“

Koordinátoři projektu zároveň pracují na stmelování kolektivu, aby se každý cítil jako mezi svými. „Jako vždy, i letos při natáčení videovizitek soutěžících, jsem měl možnost poznat je blíže v jejich domácím prostředí, a to sebou přinášelo spoustu dobrot, které jsem mohl ochutnávat,“ doplnil Zdeněk Kačor. „Nicméně jsem mohl blíže poznat zajímavé lidi i jejich životní příběhy. Když soutěž skončí a porota rozhodne, kdo bude vítěz, mám největší radost z toho, že ve všech soutěžících přetrvává stále ten dobrý pocit, že u toho byli a že to stálo za to. A to je ta největší pochvala pro celý náš tým.“

V závěru soutěže dostali všichni účastníci kytice a dárky od různých sponzorů a dárců. Vítězná Miss babča navíc obdržela od předsedy Krajské rady seniorů Moravskoslezského kraje Pavla Gluce certifikát, který ji opravňoval k reprezentaci seniorů kraje a krajské rady v celostátním finále Miss babička 2022 dne 18. 10. 2022 v Olomouci. A nutno podotknout, že tam paní Alžběta Řepová opět uspěla: v soutěži 14 reprezentantek všech krajů ČR získala přízeň přítomných diváků (a s podporou svého fanklubu) a byla oceněna jako 1. vicemiss Babička sympatie.

Pořadí vítěů:

Miss Babča 2022 - Alžběta Řepová (Jakartovice)
I. Vicemiss Babča 2022 - Miroslava Hartmanová (Jakartovice)
II. Vicemiss Babča 2022 - Irena Mičulková (Bruntál)
Miss Sympatie - Vladka Koch (Ostrava)
Cena poroty - Vladka Koch (Ostrava)

Štramák roku 2022 - Dalibor Kališ (Frýdek-Místek)

2. místo Štramák roku 2022 - Jan Lomáz (Bruntál)
3. místo Štramák roku 2022 - Václav Bílý (Frýdek-Místek)
Štramák sympaták - Dalibor Kališ (Frýdek-Místek)
Cena poroty - Milan Adámek (Ostrava)

Členové poroty:

Martin Bednář, starosta městské obvodu Ostrava-Jih
Pavel Gluc, předseda KRS Moravskoslezského kraje
Dagmar Samsonová, výherkyně Miss Babča 2019
Darina Daňková, jednatelka spol. Akord & Poklad, s.r.o.
Jiří Navrátil, náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje
Lucie Baránková Vilamová, starostka měst. obv. O.-Poruba
Bohdana Kurková, jednatelka společnosti Molet

Alžběta Řepová z Jakartovic, Miss Babča: „Vůbec jsem to nečekala. Jsem překvapená a mám radost. Je tady dobrý kolektiv, takže mě to bavilo, opravdu bavilo. A co bych vzkázala soutěžícím v dalších ročnících Miss Babča? Ať se nebojí věku. Já už budu mít 84, ale nejde o věk, jde o psychickou a fyzickou zdatnost.“

Dalibor Kališ z Frýdku-Místku, Štramák roku: „První, co jsem po vyhlášení pocítil, bylo dojetí. Nečekal jsem to, přece jenom už mám nějaké roky a jsou tady i mladší sympatáci. Co na mě viděli, nevím. Příštímu Štramákovi bych vzkázal, aby se toho chytil a každé ráno cvičil a nevynechal ani jeden den, jak to dělám já a tím se udržoval v kondici jak duševní, tak i fyzické... A pak tady vyhrál.“

Jiří Navrátil, náměstek hejtmána MSK pro oblast sociální a předseda poroty: „Podpora projektu Miss Babča v Moravskoslezském kraji pro mě byla prioritou. Jsem, rád, že se našli lidé ochotní tak velkou soutěžní akci v Moravskoslezském kraji pořádat. Budu se snažit, aby i následující ročníky byly podpořeny z rozpočtu Moravskoslezského kraje. I tento projekt totiž představuje naplnění našeho programu „Zdravé stárnutí“. Děkuji a zároveň gratuluji nejen vítězům, ale všem, kteří se do soutěže zapojili.“

Jiří Muladi

(Foto: Jaroslav Elfmark a Jiří Muladi)

Vánice

Včera jsem přistihla nebe, jak se dívá na zem a pozoruje člověčenstvo. Nejdřív mělo dobrou, blankytnou náladu, ale nevydržela mu dlouho. Zhrozilo se, když pod sebou spatřilo ploužící se vyčerpané ustarané lidi, uondané úřední šikanou, kterou si v posledních letech na sebe vymysleli. Lidi bezradné a zmatené politickou situací. Mluva politiků bývá spíš nemluva. „Irrelevantní lídr zmanipuloval k insolvenci relevantního lídra...“

Nikdo ničemu nerozumí. Nikdo není schopen se v životě orientovat. Jako by v sebeobraně proti sobě samým se postupně lidi začali měnit v nelidi. Vyzbrojili se přihlouplým chytrolínstvím a vypočítavým pokrytectvím. Při této proměně poztráceli důvěřivost a laskavost, protože si na sebe vymysleli, že laskavost je slabost, která se nevyplácí. Že být věrný je totéž jako být odsouzen k výkonu trestu. Že láska je nebezpečný adrenalinový sport. Že manželství je sebe-mrskáčství. Také si na sebe vymysleli, že dělat poctivé řemeslo je zastaralý způsob výroby, který nikoho nezajímá, a také, že skutečné umění nikdo nerozpozná a neocení. Že moderní je nahradit kvalitu kvantitou. Že solidnost ztratila perspektivu. Nastal problém, k čemu vlastně vychovávat děti, aby přežily? Aby byly hodné, slušné, vzdělané, pilné a soucitné, nebo povrchní, sobecké, tvrdé, sebestředné a lakomé? Na koho vsadit? Na co vsadit? Má vůbec smysl mít charakter? Je statečnost naivita? Ve jménu čeho riskovat život?

Na Zemi je tolik národů. Každý si na sebe vymyslel jinou ideologii, odlišné zvyky. Odlišná náboženství. Odlišné jazyky, a tak se nedomluví. Nemohou si nic vysvětlit, poznat se. Domluvit se. Omluvit se. A tak si lidé na sebe vymysleli války.

Přišli na to, že bude výhodné všechno tomu druhému vzít. Zatímco ten druhý dospěl k tomu, že vezme všechno tomu prvnímu. Jak šlechtěné! Jak výhodné vzít všechno všem! Vytlačovat se navzájem ze svých území. Všechno kolem sebe zničit. Nechápat. Nelítovat. Zabíjet. Jako by nestačily bakterie různých chorob. Jako by nestačil hlad.

Nebe bylo zděšené. Nemohlo přehlédnout statisíce zbloudilých pozemšťanů s vytřeštěnými očima a v těch očích otázku: „Co teď?“ „Co s námi bude?“ „Co si na sebe vymyslíme?“ Napětí. Beznaděj. Strach.

Nakonec se nebi ze zoufalství, které vyčetlo z lidských tváří, udělalo nevolno. Všimla si toho soucitná oblaka, spojila se v bílý paraván a nebe zakryla, aby lidské osudy nemohlo dál sledovat. Po prvním pohledu však začal paraván měnit barvu. Oblaka ztemněla a dala se do pláče. Místo na Zemi, odkud pozorují nebesa, právě prožívá zimní období. Mrzne, a tak z černých mraků nepadají dešťové slzy, ale velké bílé sněhové vločky. Začala vánice.

Co bylo předtím tmavé a ponuré, je náhle světlé a veselé. Vmžiku se všichni usmívají. Radostně se kácejí do sněhu a dělají v něm otisky svých těl, hází po sobě sněhovými koulemi a šťastně křičí, když se trefoří. Všichni vypadají jako sněhuláci, ukazují jeden na druhého a dobromyslně se popadají smíchy za břicha. Jako by dali náhle všem malomyslným a destruktivním úvahám dovolenou. Možná i definitivní výpověď s okamžitou platností. Jako by vánice změnila všem myšlení a tím i život. Změnila i životní prostředí. Způsobila, že silnice jsou nesjízdné. Zahнала auta na parkoviště, zasykala je sněhem a bylo po ježdění. Auta vypadají čím dál tím legračněji. Jako pocukrované bučky, které zbyly na pultech po vánočním nákupním běsnění.

Náhodou jdu kolem. Na každé zasypané zadní sklo kreslím prstem smajlík. V každém z nás je přece kousek uličníka. Autům to nevadí. Asi mají smysl pro humor. Také jim nic jiného, než humor nezbyvá. Při pohledu na tyto pocukrované moučníky se už nedá poznat, které stálo miliony a které jen pár tisíc. Designéry by to nepotěšilo, ale žalujte vánici! Lidé, obvyklá náplň zaparkovaných buchet, museli chodit pěšky. To je zážitek! Mám nohy a jdu! To je novinka! Potkávají se. Nespěchají! Jeden druhého poznávají. Není jim líto času prohodit mezi sebou pár přátelských slov. Buračky se nekonají. Ani automobilové zabíjačky, k nimž dochází nejčastěji díky přehnaně rychlé jízdě za štěstím. Všude zavládlo ticho. Vzduch byl čím dál čistější. Okysličil mozek. Mozek dostal naději a kupodivu právě on upozornil lidi na existenci lásky a něhy, kterou všichni v sobě nosí! Došlo mi, že nikdo jiný, než příroda lidstvo nezachrání. A lidstvo na to asi spoléhá. Proto často zvedá oči k nebesům.

Ludmila Lojdová

Dvoustránka Krajské rady seniorů

Vážení senioři a čtenáři SeniorTipu,

blíží se závěr roku 2022 a budeme se připravovat na zabezpečení vánočních svátků a na příchod nového roku 2023, zároveň budeme provádět vyhodnocení roku 2022 a připravovat plán na rok 2023.

KRS MSK v měsících září a říjnu zorganizovala a zabezpečila provedení několika významných akcí. Slavnostní setkání seniorů kraje spojené s oslavami Mezinárodního dne seniorů proběhlo 1.10. v Bruntále.

5. října jsme v herně sokolovny Brušperku zorganizovali krajský přebor seniorů ve stolním tenise neregistrovaných hráčů.

6. října se konalo krajské kolo soutěže „Miss Babča a Štramák roku 2022“. Finále proběhlo v Kulturním domě AKORD v Ostravě-Zábřehu, kde ve zcela zaplněném sále byla vynikající atmosféra a vystoupení soutěžících na velmi dobré úrovni. Vítězka byla delegována jako reprezentantka moravskoslezských seniorů do celorepublikového finále Miss babička 2022. To proběhlo 18.10. v Olomouci a naše babička se v konkurenci 14 babiček ČR neztratila - získala titul 1. Vícemiss sympatie soutěže. Blahopřejeme!

V rámci období oslav MDS jsme provedli 18.10. v obci Ludgeřovice podzimní senior kvíz, kterého se zúčastnilo 21 tříčlenných družstev z 19 měst a obcí kraje. Pěknou soutěž velmi kladně hodnotili všichni účastníci a zvlášť poděkování patří obci Ludgeřovice a místnímu klubu důchodů za vytvoření téměř domácího prostředí pro všechny soutěžící.

31. října skončila velká akce vyhlášena Radou seniorů České republiky a mnohé organizace seniorů kraje, ale i jednotlivci se do ní úspěšně zapojili. Jde o akci „5 tisíc kroků pro zdraví“. Chtěl bych poděkovat všem, kteří se do akce zapojili a udělali mnohé pro své zdraví. Průběžné výsledky byly ohromující. Celkové počty kroků jdou do statisíců a blíží se i k milionu kroků.

Krajskou radu v posledních dnech roku 2022 čeká provedení analýzy, vyhodnocení splnění úkolů a naplánování nového roku 2023. Již teď mohu říct, že úkoly roku 2022 jsme splnili na velmi dobré úrovni. Rámcový plán na rok 2023 zveřejníme v lednu na našich webových stránkách a v březnovém SeniorTipu a již teď se těším na naše další společné akce.

Vážení senioři,

čeká nás všechny náročný rok 2023, jak v naší seniorské činnosti, tak i v našem osobním životě! Především díky problémům v energetické oblasti, kdy ceny energií a PHM zásadním způsobem ovlivní i naši činnost. A když k tomu přidáme stále se zvyšující inflaci, nečeká nás lehké období. Je na nás, jak se s tím srovnáme a co vše budeme chtít zorganizovat a zabezpečit. Musíme využívat všechny možnosti, které budou k dispozici, pro zkvalitňování naší činnosti a pokusit se, aby případné vnější negativní vlivy na naši činnost měly minimální dopad.

Přeji vám krásně prožití adventních svátků, pěkné Vánoce v rodinném kruhu svých blízkých a radostný vstup do nového roku 2023. K tomu všemu vám přeji především pevné zdraví, hodně štěstí, spokojenosti a pohody, optimismu a elánu!

Ing. Pavel Gluc,

Předseda Krajské rady seniorů MSK

Mezinárodní den seniorů jsme slavili v Bruntále

Oslavy svátku seniorů připravila v tomto roce Krajská rada seniorů MSK pod záštitou starosty města Petra Ryse v Bruntále. Jak již bývá tradicí, dopoledne tráví senioři prohlídkami pamětihodností a zajímavostí v blízkém okolí pořádajícího města. Dvě výpravy zajely autobusy na prohlídku zámku Bruntál a další dvě do Arboreta Nový Dvůr a do obce Úvalno k prohlídce zrcadlového bludiště na místní Rychtě, staré fary a prohlídkové věže. Po společném obědě se potom pozvaní senioři sešli ve Společenském domě města k odpolední části oslav s připraveným kulturním programem. V zaplněném sále přivítal účastníky oslav a hosty předseda KRS MSK Pavel Gluc. Hosty byli náměstek hejtmána kraje Jan Krkoška, starosta města Bruntál Petr Rys, místostarosta města Bruntál Martin Henč, vedoucí oddělení kultury města Alena Pajkošová a cestu až z Prahy vážila také předsedkyně RS ČR Lenka Desatová.

Po úvodních pozdravech postupně vystoupily různé soubory a jednotlivci z města Bruntál (Středisko volného času, TJ Praděd, ZUŠ Bruntál), později soubor Aktivních seniorek Bruntál a trio Josefky+. V rámci programu byly vyhodnoceny kampaně KRS za rok 2022. **Seniorkou MSK roku 2022 se stala Irena Foberová, místopředsedkyně Klubu důchodců Střítež a mezi muži putovalo toto ocenění do rukou Tomáše Staníčka, místopředsedy Klubu seniorů Řepiště.** Za svou seniorskou práci v organizacích a klubech byli dále oceněni:

Danuše Kavanová - Čtyřlístek Jakartovice,
Jitka Musilová - ZO ČMOS PŠ seniorů 2,
Marie Ryšavá - SČR MO Ostrava,
Zdeněk Kudělka - SČR MO Ostrava.

Téměř tříhodinový program přítomné v sále určitě zaujal a často odměňovali vystupující dlouhotrvajícím potleskem. Oslav se zúčastnilo 240 seniorů z 25 seniorských klubů a organizací z 21 měst a obcí kraje, kteří v krásném prostředí a za příznivého počasí opět prožili příjemný podzimní den.

Naše poděkování za zdařilou akci patří místnímu kolektivu Aktivních seniorů za zabezpečení kompletního servisu pro účastníky ve spolupráci s pracovníky oddělení kultury města Bruntál. Hlavním partnerem byl Moravskoslezský kraj a významným partnerem město Bruntál, kteří nám vytvořili organizační, finanční a materiální podmínky pro realizaci oslav na vysoké úrovni.

Moravskoslezského kraje

Krajský seniorský sport

Z Olomouce opět vítězně!

V rámci spolupráce mezi Krajskými radami seniorů Olomouckého a Moravskoslezského kraje jsou navzájem zvány družstva na krajské sportovní hry pořádané v obou krajích. V Kravařích si Olomoučané vedli velmi dobře a odvezli si bronz v týmové soutěži a dokonce 1.místo v kategorii žen. Do Olomouce jeli reprezentovat náš kraj také dvě družstva. Ta vloni obsadila první dvě místa, a tak bylo co obhajovat. Na stadionu TJ Lokomotiva Olomouc se potkalo 52 pětičlenných družstev, aby v 7. ročníku Krajských sportovních her seniorů zabodovali o co nejlepší výsledky.

Neskatěčně vedro přimělo organizátory ke zrušení velmi náročné disciplíny, kterou měl být štafetový běh 5x40 metrů a místo něj raději dali golf. Mnozí si určitě oddechli, protože pro seniory běhat na tartanové dráze na přímém

slunci, to by bylo skutečně o zdraví. Krajská rada seniorů Olomouckého kraje za vydatné podpory města, sponzorů, i v rámci zcela nového Fondu mikroprojektů připravila dokonce třídní program. Hosty byly například také početné výpravy z Polska a Slovenska. Soutěžilo se v tradičních disciplínách, které mají už olomoučtí pořadatelé zažitě, vyjma již zmiňovaného golfu. Na všechny aktéry tedy čekaly šipky, bollobal, hod kroužky, hod pytlíkem na cíl, florbal, basketbal, shazování plechovek, upravený petang a jediná běžecká štafeta s tenisovou raketou a míčkem. Výhoda soutěžení spočívá v tom, že nikdo ze soutěžících družstev nemůže předem říci, jak na tom opravdu výsledkově je. O to více se pak každý těší na samotné vyhlášení a netrpělivě čeká na výsledky. Letos bohužel musela toto vyhlášení jedna výprava kraje oželeť, kdy se během závodů dozvěděla o skonu maminky jednoho z členů družstva. **V konečném pořadí totiž pětice Karel Moškoř, Jaroslava Blahová, Josef Blaha, Vladislava Fialová a Josef Fiala obhájila loňské první místo,** druží skončili slovenští senioři z Bardejova a třetí Klub seniorů z Litovle.

Stolní tenis v Brušperku

Poprvé připravila KRS MSK turnaj ve stolním tenise. Zúčastnit se mohli senioři nad šedesát let, kteří nejsou nikde registrováni jako hráči "pinčesu". Hrál se v herně Sokolovny TJ Sokol Brušperk, kde předseda KRS Pavel Gluc uvítal na palubovce čtyři muže do 70 let, stejný počet mužů nad 70 let a pět žen. V systému každý s každým dohlíželi na průběh duelů mužů a žen domácí rozhodčí Radek Beneš a člen KRS MSK Karel Moškoř. Oba měli ulehčenou práci, protože se vše odehrávalo v duchu fair play a pro všechny přítomné to byl pěkný sportovní zážitek. Byl čas i na kávu s koláčky i společné rozhovory. Po odehrání všech utkání ve skupinách přišlo vyhlášení vítězů možná nového sportovního zápolení v působnosti KRS.

Pořadí:

Ženy: 1. Marie Duží - Háj ve Slezsku 2. Eva Kotková - Ostrava 3. Danuše Seberová - Bohumín
Muži do 70 let: 1. Miroslav Jaworek - Střítež 2. Vladimír Kiša 3. Stanislav Závodný, oba Palkovice
Muži nad 70 let: 1. Karel Krúpala - Ostrava 2. Josef Večerek - Háj ve Slezsku 3. Antonín Bartošík - Bohumín

Ludgeřovice vyhrály „vědomostní kvíz“

Letos už podruhé, a celkově páté pokračování vědomostního kvízu připravila Krajská rada seniorů Moravskoslezského kraje. Hostitelskou obcí se staly Ludgeřovice a za podpory starosty Daniela Havlíka a členů místního klubu důchodců se obecní sál zaplnil soutěživými seniory od Bruntálu počínaje až po nejvýchodnější Jablunkov. Autor kvízových otázek Radim Holeček připravil znovu deset tematických okruhů a těmi byly: Dopravní zajímavosti, České filmy, TV seriály, Počasí, Zkratky, Čísla kolem nás, Z českých sadů a zahrad, Letem světem, Nakupování a Moravskoslezský kraj. Pozvání k účasti přijalo 21 přihlášených družstev.

Po uvítání soutěžících předsedou KRS Pavlem Glucem a přiblížení regulí soutěže z úst Radima Holečka začali všichni u svých stolů probírat záludné otázky a řešit, která je ta správná. Pro ty, co se pravidelně schází na těchto akcích je až neuvěřitelné, co vše se dá připravit. Už po třech vyhodnocených kolech bylo zřejmé, že je soutěž velmi těžká. Podle minulých ročníků se také sporadicky objevovaly vyšší známky dosažených bodů a tentokrát poprvé nepadla vysněná desítka, což je plný počet za správné odpovědi všech deseti otázek. Závěrečné zkontrolování odevzdaných odpovědí porotou ve složení Marie Návrátová, Ludmila Holubová, Anna Glucová bylo předposlední tečkou a pak již přišlo konečné vyhlášení výsledků a předání cen nejlepším družstvům. Nejprve se vyhlášoval nejstarší tým z řad všech soutěžících a více než symbolicky si cenu Radima Holečka převzaly dámy z týmu Zkušeni.cz Ostrava. Pak před pódium předstupovali ti, kterým nejlépe vyšly odpovědi na zajímavé a někdy skoro neřešitelné otázky.

Výsledky podzimního vědomostního kvízu:

1. Klub důchodců LUDGEŘOVICE (F.Petřák, E.Kosubová, D.Seidlová) 60 bodů
 2. Aktivní senioři Bruntál (M.Rozprýmová, M.Svoboda, A.Sedláčková) 57 bodů
 3. Klub důchodců Střítež (J.Skrivánek, V.Sadowská, J.Gajdošová) 56 bodů

Další pořadí družstev podzimního vědomostního kvízu:

4. Sousedé 55+ Píšť 55 bodů, 5. Senioři ČR Ostrava 54, 6. Klub seniorů Malé Hoštice 52, 7. Klub seniorů Háj ve Slezsku 51, 8. Kluby seniorů Řepiště a Kobeřice, oba 50, 9. Senioři Krnov 49. 10. - 21.místo - ostatní družstva.

Pamětníci, vzpomínejte! Vzpomínky, které si nosíme v hlavě mají nevýhodu, dokud je nenapišeme na papír nebo nevyprávíme, nemůže do nich nikdo nahlédnout. V této rubrice se snažíme zabránit jejich ztrátě. Do některých vzpomínek se teď s námi začtete.

Moje porubské dětství

Narodila jsem se sice ve Znojmě, ale od svých tří let žiji v Ostravě. Nejprve jsme s rodiči a mladší sestrou bydleli v Hulvákách na Bedřišce ve finských domcích. O letních prázdninách před mým nástupem do první třídy jsme se nastěhovali do třípokojevého bytu v Porubě, který dostal můj otec jako horník dolu Jan Šverma. Jednalo se o cihlový dům na Jiráskově náměstí (nyní nám. Vít. Nováka). Tehdy se domy omítaly již obydlené, byly obehnané dřevěným lešením a pro nás děti nastalo pravé dobrodružství. Dokázaly jsme využít a hrát si s veškerým materiálem zedníků, který jsme byly schopny najít. Kluci postavili z desek bunkry, ve kterých jsme my, děvčata vedly domácnost, staraly se o děti-panenky a naši hoši bojovali.

V paměti mi utkvěly také nákupy. Nejdříve jsme chodili nakupovat na sídliště, kde snad byl tehdy pro nás jediný dostupný obchod s potravinami, později se chodilo nakupovat do Věžiček pro mléko do bandasky a pro mlsky jako bylo kačení mýdlo nebo šuměnky TIKI. Ještě později jsme chodili do mléčné jídelny (existuje dodnes) u bývalého kina Dukla pro eskymo bez dřívka za padesát haléřů. Naše nákupy jsme praktikovali tak, že byl-li jeden z nás maminkou pověřen nákupem, šla s ním automaticky celá horda dětí. Nejraději jsme chodily pro chleba, který byl čerstvý, křupavý, ale hlavně prasklý, a to jsme často půlku snědly už při cestě domů.

Svým potomkům jsem vypravovala i o našich dobrodružných výpravách. Vzhledem k tomu, že naše blízké i vzdálenější okolí bylo „jedno staveniště“, nebyly vybudovány ještě cesty a chodníky a bylo zde hodně bláta. Vybavuje se mi, jak při jedné naší výpravě mi v blátě zůstala gumová holínka a já jsem domů přišla pouze v jedné. Moje holínka se utopila v místech dnešního Wichterlova gymnázia.

V hlavě mi utkvělo několik jmen spojených s mým dětstvím. Jedno z nich je Bogda. Pan Bogda bydlel jako my na Jiráskově náměstí a po omítnutí domů a vybudování chodníků se začal starat o vzhled náměstí. Vysadil zde trávu, keře, a to zejména růžové, o které se vzorně staral. Občané z jednotlivých vchodů si udržovali zeleň i kytky u svých vchodů. Díky přísnému panu Bogdovi, který nás děti honil, abychom nešlapali po trávě a neničili zeleň, bylo naše náměstí krásné a voňavé.

Další jméno spojené s mým dětstvím patří bývalému strážci zákona a pořádku panu Beranovi, který měl náš obvod na starosti. V mých vzpomínkách se jednalo o obrovitého silného chlapa, který budil v nás dětech ohromný respekt a objevil-li se někde za rohem, volaly jsme na sebe „Pozor, Beran!“ a raději jsme vzaly nohy na ramena a utíkaly jsme pryč přesto, že nikdy nikomu z nás neublížil.

Hodně vzpomínek mám i na svou školní docházku, kdy jsem navštěvovala téměř všechny školy na prvním obvodu tak, jak byly postupně budovány, od školy s hodinami na sídlišti po nynější ZŠ Z. Škarvady, kam jsem chodila od šesté do deváté třídy. A zde mi nedá, abych se nezmínila o člověku, který mne učil český jazyk, dějepis a kreslení. Byl to učitel Václav Kudela, kterého jsem nejen já milovala přesto, že dovedl být přísný a když jsem zasloužila, dostala jsem ukazovátkem přes dlaně. Doma jsem se to neodvážila ani zmínit, protože bych dostala přidáno. Panu učiteli Kudelovi vděčím za to, že dodnes miluji knihy, mám snad dobré znalosti gramatiky a umím nakreslit zajíce. Byl to laskavý, příjemný a hezký člověk, na kterého vzpomínáme rádi i na setkáních spolužáků po letech.

Nakonec bych se chtěla zmínit ještě o jedné z mnoha vzpomínek. Ve dvoře našeho domu byla dvě hřiště. V zimě jsme společně s rodiči na obou hřištích „vybudovali“ kluziště. Vodu jsme hadicemi stříkali z našich bytů a kluziště jsme pečlivě udržovali. Na jednom hřišti páni kluci hrávali hokej, na druhém jsme my, holky a malé děti krasobruslily.

Děti nás zde bylo opravdu hodně. Vždyť zde bydlely mladé rodiny, jejichž tatínci pracovali v ostravských dolech. Přesto si však našli na nás čas například vybudováním kluziště a také udržováním hezkého prostředí kolem našich domů. Užili jsme si při tom i hodně zábavy, smíchu a upřímného kamarádství.

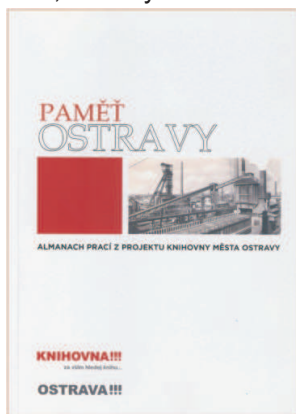
Mojmíra Sucháčková

Vzpomínkový příběh z publikace projektu Knihovny města Ostravy nazvaného Paměť Ostravy.

Moje úspěšné lyžování

Moji rodiče nepatřili mezi sportovně založené a proto bylo překvapením, když mladší brácha dostal k Vánocům lyže. Když nám ve škole po svátcích oznámili, že bude v pondělí výlet na lyžích pochopitelně, že jsem se přihlásila. Přece to není nic složitějšího,

šoupat nohama. Nějak jsem přeslechla, že se jedná o závody na lyžích ale i tak jsem se pustila do závodění. Byla to jízda s problémy, hlavně z důvodu mého vybavení. Staré boty o dvě čísla větší mi půjčil soused, tepláky, co jsem nosila na litačku mi neustále padaly, zato bunda při každém pohybu mi vylézala nahoru. Čepice byla bráchova a pro změnu mi zase padala do očí. Prostě bylo to vybavení odpovídající 50 letům minulého století u náhodného „sportovce“. Když se pak objevily výsledky na nástěnce, měla jsem radost, že můj bratranec skončil poslední, kdežto za mnou ještě jedna holka byla. Vyprovokovalo mne to k dalšímu lyžování, když jsem tak dobrá. To už jsem měla vybavení lepší. Od sousedky starý „vařák“ byl sice větší, ale za to se pod něj vešlo dost oblečení. Z tepláků jsem si udělala šponovky, čímž se mi trochu zmenšily boty a nemusela jsem je vycpávat tolik novinami. Na hlavě vypůjčenou beranici také trochu větší, ale noviny to opět zachránily. Moje oblečení tedy bylo super, protože bylo zaměřeno hlavně na to, aby mi nebyla zima. To jsem ocenila když jsem s lyžemi na zádech ležla do kopce (stromečkem mi to nešlo) a byla jsem úplně mokrá. Problém mi dělaly lyže, protože bratranec mi poradil, abych si je namazala sádlem, že z kopce lépe pojedou.

Ve své důkladnosti jsem namazala ty lyže celé, včetně vázání. Upachtěná a promaštěná jsem konečně stála na tom vršku, pode mnou byla krásná trať dolů. Bylo to moje vítězství a přímo hrdinský čin. Všimla jsem si, že dospělí při jízdě dolů dělají obloučky, a tak jsem to napodobila. Ten první se mi povedl a dál už moc nevím, protože jsem se řítla dolů šupem. To už jsem na lyžích nestála, ale zaujala takový nočníkový podřep, zavřela oči, řítla se dolů a zastavila až v kůlně. Teprve dole jsem zjistila, že se mi povedlo přejet malý opuštěný polorozbořený skokanský můstek, než jsem skončila v té polorozbořené kůlně. K údivu dospělých, kteří se po mém výkonu seběhli a když zjistili, že jsem to přežila, tak jsem to od nich pěkně schytala. Lyže to odnesly víc nežli já, ale brácha s pohledem na můj odřený ciferník a další odřeniny prohlásil, že o lyžování nemá zájem.

Až po letech už ve svém vybavení jsem jela s rodinou do Tater. Dcera byla malá, a tak jsme šly na cvičnou louku. Ona se batolila dole a já sjížděla menší kopeček. Jenže při poslední jízdě přede mnou dvě slečny upadly a při vyhýbání jsem narazila na vydržený kus sjezdovky. Lyže se zastavily a místo abych upadla na zadek (moji běžnou brzdu) jsem se ve vzduchu otočila a přetočila s dopadem na ruku. Byla to moje zkušenost z parašutistického výcviku, který jsme absolvovali při sportovní gymnastice, protože překulením se chránila páteř, což přítomný instruktor nechtěl pochopit, protože v životě nic takového neviděl. Byla z toho zlomená klíční kost, jak řekl pan doktor a se svou libozvučnou slovenštinou mi pomáhal při svlékání. Sádru jsem pro ostudu odmítla a celý pobyt nosila ruku v závěsu a trvalo dlouho, než jsem se z toho doléčila. Od té doby jsem už jezdila jen na běžkách a bez pohromy.

Jaroslava Krejčová

Jako před sto lety

Připadá mi to jako před sto lety, kdy jsem byl malým chlapcem. Ten malý chlapec musel občas vzít tašku a jít na nákup do Smíšeného zboží na opačném konci vesnice. Na papírku měl napsáno, co má přinést. A protože ještě neuměl číst, papírek pokaždé předložil paní prodavačce a ta mu vše potřebné naložila do košíku. Později se číst naučil, protože však nemohl něco najít a nevěděl, jak jinak by si řekl o pomoc, oslovil prodavačku stejně: „Můžete mi to přečíst?“ Paní prodavačka hned věděla: „Ty to umíš přečíst, ty nevíš, kde to je.“ Usmála se širokým úsměvem a už zahanbenému chlapci kladla do košíku: strouhanku, pytlík mouky, kvasnice. „Ostatní už zvládneš sám, nebo ne?“ Přikývl jsem stydlivě a přidal do košíku zbývající věci. Půlku chleba, šest rohlíků, máslo a mléko. Ouha, mléko. Jestli jsem něco k smrti nerad kupoval, pak to byla právě tato nenápadná bílá tekutina. Ne, proti mléku samotnému jsem neměl vůbec nic, z čeho jsem měl hrůzu, byly igelitové pytlíky, ve kterých se prodávalo, a které tak rády tekly. Nekonečně dlouho jsem stál nad bednou, kde byly uloženy, bral jsem jeden pytlík po druhém do rukou, všemožně jsem je obracel, ze všech stran je prohlížel a hledal, jestli někde skrytou prasklinkou neteče. Vybral jsem ten správný, odnesl ho k pokladně a zaplatil, uložil ho nahoru do tašky. Pak jsem šel, tak opatrně jsem vykračoval, jako bych nesl samá vajíčka, ale za chvíli jsem viděl, že mi z tašky něco po kapičkách uniká, a bylo to bílé a bylo to mléko, na které jsem dával takový pozor.

Z chleba byla žemlovka a z rohlíků jakbysmet a na silnici loužička a já jsem pospíchal zpátky do obchodu, zanechávaje za sebou mléčnou stopu, úzkou bílou čáru, z které si každý mohl přečíst, co se stalo. Srdce jsem měl až v krku, a přece jsem šel, šel jsem za prodavačkou, provinile jsem sklonil hlavu a tiše vyslovil onu smrtící větu: „Mně teče mléko.“ Prodavačka sáhla do tašky a mléko vyndala, pak ho kamsi odnesla a přinesla mi nový pytlík. A já jsem ho už vůbec nekontroloval, honem jsem ho strčil do tašky.

Moc jsem se styděl za ten mokrý, mlékem nasáklý chleba, bál jsem se, aby mi ho třeba taky nechtěla vyměnit. Rychle jsem utíkal domů a nemyslel na to, co je s mlékem, jestli teče nebo ne, prostě jsem už chtěl být doma, abych podruhé a naposled vyslovil to, při čem jsem pokaždé tolik trpěl: „Mně prasklo mléko.“

Na mléko se má chodit s plechovou konvičkou, tak jako jsme pro ně kdysi s maminkou chodili. Přes kopec na Záhoří, do statku k Ivánům, kde se procházeli pávi s krásnými barevnými ocasey a v chlévě měli živou krávu. Holýma rukama ji paní Ivánová tahala za cecíčky a mléko crčelo, potůčkem zvonivě stříkalo do kbelíku.

Kráva stála a bylo jí to jedno, ale po mně, po mně se ohlédla. Ano, měl jsem chuť natáhnout ruku, mít v

ní trs trávy a tu trávu jí podat, čekat, jestli si vezme, bát se její velké hlavy, obrovských očí, rohů. Co kdyby mě nabraly. Nikdy jsem to neudělal, vůbec jsem se nedokázal pohnout, prostě jsem stál a díval se a kbelík se plnil a plnila se konvička a já jsem ji nesl domů, na chvíli jsem si ji vždy půjčil od maminky. V druhé ruce jsem měl krásné paví pero třpytící se ve slunci, které tak krásně svítilo a hřálo. Šli jsme přes pole a sadem a mléka v konvičce ubývalo, jak jsme se zastavovali a pili sladké doušky. Měl jsem potom pod nosem knír div ne jako dragoun a maminka se smála, až si z toho musela sednout do trávy. Smál jsem se spolu s ní, i ona měla pod nosem krásné bílé fousky. Tak jsme spolu seděli na stráni a přehlíželi kraj, který nikde nekončil, ani nezačínal, který byl zalitý sluncem a tam nahoře přecházel rovnou do nebe, na kterém se klidně popásaly naducané Stračeny a Bětky.

Michal Čagánek

Více vzpomínkových článků si přečtete na www.seniortip.cz

Čtvrtletník aktualit a zajímavostí nejen ze života seniorů.
Vydává Společnost senior, z. s.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová
Redakční rada: Marie Kalinová, Ing. Jiří Muladi, Hana Kuchařová, Eva Mudrová.

Registrační značka MK ČR E 14221
Adresa redakce: Společnost senior, z.s. Na Jízdárně 18,
702 00 Moravská Ostrava IČ 265 95 982
Tel.: 724 276 672 ; 728 466 105
Neprodejné.
e-mail: info@seniortip.cz www.seniortip.cz

Zajímavá inspirace z Havířova...

Atraktivní prázdninový zájezd připravil pro své členy Městský klub seniorů Havířov vedený Marií Kubálkovou. Náročné putování Zlínským krajem jsme zahájili v Modré - ve zdejšímu archeoskanzenu, který představuje ideální podobu slovanského opevněného sídliště z doby Velké Moravy v 9 století n.l. Třicet originálních staveb má předlohu ve skutečných archeologických vykopávkách. Ty doplňuje kostel Svatého Jana Křtitele, který stojí vedle základů kostela z počátku 9.st.n.l.

V bezprostřední blízkosti této národní kulturní památky se nachází další divácká atrakce-slackovodní expozice "Živá voda", která obsahuje živočichy a rostliny řeky Moravy a jejího povodí. V osmimetrovém tunelu zasahujícím do hloubky 3,5m pod hladinu jezera jsme viděli největší zdejší exempláře a zároveň rarity jakými jsou 30 kg a 120 cm dlouhý kapr Jonáš a největší sladkovodní ryba - dvoumetrový jeseter vážící přes 80 kg. Následně jsme se autobusem přesunuli do významného poutního místa Velehradu. Ten je označován za národní duchovní centrum a je místem častých církevních poutí, shromáždění a cyrilometodějských oslav. V lidové tradici je obec ztotožňována s hlavním střediskem Velké Moravy Veligradem. Zde jsme navštívili impozantní Baziliku Nanebevzetí Panny Marie a Svatého Cyrila a Metoděje. Vedle těchto grandiózních staveb stojí za pozornost také kostel Zjevení Páně - Cyrilka, který vznikl koncem 13.století a je stejně jako celý areál prohlášen národní kulturní památkou.

Na závěr jsme ještě navštívili Kovo zoo ve Starém Městě u Uherského Hradiště.

V Kovo zoo jsou všechny vystavované exponáty vytvořené rukami umělců přímo z odpadového kovového šrotu. Bylo léto a teploty v tomto kovovém království byly při naší návštěvě příliš vysoké, a tak unavení celodenním putováním jsme vzali zavděk našim klimatizovaným autobusem a vrátili se domů do našeho krásného Havířova.

Také havířovští učitelé senioři využili "tradiční prázdniny" a zorganizovali výlet do sousedního Olomouckého kraje. Hlavním cílem byl hrad Bouzov. Toto mohutné středověké sídlo s osmipatrovou hláskou, které bylo sídlem řádu německých rytířů nás okouzlo jednak svým romantickým vzhledem a neméně také svým vnitřním vybavením. Stejněmu okouzlení podlehli zřejmě i filmaři, kteří zde natočili řadu oblíbených pohádek, z nichž jmenujme alespoň tu "O princezně Jasněnce a létajícím ševci", kde je zachycená právě bájná věž. Po prohlídce hradu jsme se vydali do Loštic - známých svými tvarůžkovými produkty. Zavítali jsme i do

"Muzea tvarůžků" a hlavně si nakoupili tyto labužnické výrobky v jejich firemní prodejně. Potom jsme se vydali do posledního cíle naší cesty- na zámek Úsov. Zaujala nás zde bohatá historie zámku a v současnosti prezentované sbírky rodu Lichtenštejnů. Zdejší lesnické a lovecké muzeum a kolekce zbraní obsahuje jejich sbírky a trofeje z celého světa. Unavení, ale spokojení a plní zážitků jsme se vrátili večer zpátky do Havířova.

Ing. Vilém Uher, předseda KUS Havířov

Z činnosti důchodcovských organizací města Havířova

V měsíci září, při příležitosti Dne horníků 2022 se konala v Domě PZKO Havířov Bludovice výroční členská schůze organizace hornických důchodců bývalého havířovského Dolu Dukla.

Tato "Výročka" byla zároveň schůzí volební. Tuto významnou a úspěšnou důchodcovskou organizaci vedl od prosince roku 2007 - to znamená dlouhých patnáct let předseda Antonín Čejka. Bohužel právě na této schůzi se rozhodl ze zdravotních důvodů ve funkci předsedy skončit.

Oceňujeme práci pana Antonína Čejky nejen ve funkci předsedy jedné z největších havířovských důchodcovských organizací, ale také jako člena Koordinačního výboru hornických důchodců OKD. V tomto vrcholovém orgánu pracuje také už 14 let a zůstává ve funkci, protože svými názory, moudrými úvahami a správným havířským humorem je zde přínosem. Přejeme kolegovi a kamarádovi Tondovi hlavně hodně zdraví a také štěstí a osobní pohodu v jeho další činnosti.

Ing. Vilém Uher, předseda KVD OKD

Ze života petřkovických seniorů

Na koci léta se jako každým rokem konalo „Setkání na hranici“. Je to setkání seniorů Moravskoslezského kraje, Polska a Slovenska. Tento rok ho pořádala Krajská seniorská organizace Žilinského kraje ve Skalitě na Slovensku. Toto malebné místo leží v historické goralské oblasti, odkud jsou vidět Beskydy a při dobré viditelnosti i Vysoké Tatry. Akce byla velmi dobře připravena - byla to paleta pěveckých a tanečních vystoupení a nechyběla tam ani naše taneční skupina „Country Girls“. Byl to krásný kulturní zážitek. Pěkně se o nás starali a pohostili nás skvělým slovenským gulášem.

V září jsme měli členskou schůzi s názvem „Vinobraní“. Předsedkyně Alena Sanetriková zhodnotila naši činnost a přivítala hosty - starostu Petřkovic Iva Mikulicu a ředitelku ZŠ Moniku Konečnou, kterým poděkovala za dosavadní spolupráci s naší organizací. Seniorské přišly potěšit se svým programem žákyně ZŠ a mažoretky ze skupiny Ballerissimo.

Podávalo se občerstvení a po večeři se všichni skvěle bavili a tančili za hudebního doprovodu pana Volka.

17. září jsme se těšili na „Pochod kolem Petřkovic“, který pořádá Obecní úřad spolu se ZŠ Petřkovice. Rádi se vždy tohoto pochodu (i když už jsme trochu starší) účastníme a jsme rádi, že to ještě dáme. V září jsme se také opět vydali do Rohova „Ke Komárkům“ na skvělá grilovaná kolena. Je to už naše tradice, kde se na podzim setkáváme a jak už to mezi seniory bývá, tato akce je plná zábavy a smíchu. Měli jsme masné pusy jak jsme si pochutnávali na skvělém grilovaném kolenu, zapíjeli to dobrým pivem a ten domácí chléb neměl chybu.

Ani ne za týden na nás čekala „Pstruží farma“ v obci Bělá. Počasí nic moc, ale nám to nevadilo. V autobuse to hučelo jako v úle a dobrá nálada nechyběla. Ve vytopené rybářské chatě na nás čekali pstruzi pečení na roštu, kteří nám moc chutnali. I přes nepřízeň počasí jsme si to moc užili, oba výlety se nám líbily a těšíme se na příští rok, abychom si to mohli zase zopakovat.

Na závěr ještě musíme zmínit poděkování p. Gluce, předsedy KRS MSK sportovnímu družstvu, a především manželům Fialovým za vzornou reprezentaci nejen kraje, ale i klubu seniorů Petřkovice ve sportovních hrách.

Jaroslava Petříková,
členka výboru SČR ZO Petřkovice

Senioři OROSu Ostrava na zájezdech a exkurzích

Tentokrát jsme si vybrali Krnovsko. Z Ostravy jsme vyjžděli s příslibem hezkého počasí. V Lichnově nás s úsměvem vítal pan Jan Gemela, zakladatel muzea vidlí. Bavit nás historkami o zakládání muzea, o získávání nových (starých) vidlí do svého muzea. Pohladili jsme si koníka jménem Fiona. Lama se nenechala pohladit, ale byla stejně na nás zvědavá, jako my na ni. Strávili jsme tam asi hodinku a pokračovali do Krnova. Tam jsme absolvovali prohlídku krnovské synagogy. Průvodce B.Th. Tomáš Sedlák DiS. nás přivítal několika pozdravy. Jeho Salam alejkum znělo trochu jinak, než jsme kdy slyšeli. Dokonce nás překvapil i zpívaným pozdravem a tím nám vyrazil dech. Jeho hlas byl školený, procítěný, a nesl se ke klenbě, kde jsme jej ještě nějakou chvíli slyšeli. Prohlédli jsme si také výstavu fotografií s názvem *Putování za sny*, fotografa Vojtěcha Zikmunda. Poté jsme na Hlavním náměstí obdivovali krásnou radnici, procházkou přešli k bývalému zámku ze 16. století. Zašli jsme si na oběd a přesunuli k zámku Linhartovy. Zámek prochází opravami, a

tak jsme mohli pouze do parku. Někteří z nás se nechali vyfotit u starého dubu. Pan kastelán Jan Hrubý nás pozval na prohlídku zámku v příštím roce, kdy bude zámek opět zpřístupněn, a navrhl nás na prohlídku jím vytvořených kaširovaných postav v životní velikosti. Má jich prý už 106 a další ještě přibudou. To musíme přijet! A přibereme si zámek ve Slezských Rudolticích. Těšíme se!

Na podzim jsme absolvovali exkurze, které jsme nemohli vykonat v době covidové. V prvé řadě to byla exkurze do dílen Národního divadla A. Dvořáka. Prohlédli jsme si krejčovnu a dílny, ve kterých neúnavně pracovali muži a ženy na připravované premiéře *Louskáčka*. Vonělo to tam dřevem, barvami a zdánlivý nepořádek byl opravdu jen zdánlivý. V dílně krejčovny jsme viděli návrhy kostýmů. Děvčata finišovala na kostýmech a měli jsme možnost si prohlédnout zblízka rozpracované kousky. Za pár dnů jsme se vydali do českého rozhlasu v Ostravě. Přijal nás a po dvě hodiny se nám věnoval pan Dluhý, pracovník rozhlasu. Prohlídku jsme si užili, pan Dluhý je fundovaný pracovník a odpovídal nám na naše všetečné otázky. Provedl nás celým zázemím rozhlasu. Všude byl klid, ticho a krásně uklizeno. Budova je sama stará, po válce prodělala přestavbu a letos v březnu došlo na další rekonstrukci. Moc se jim to povedlo.

Emílie Altmanová

Od léta do podzimu v Klubu seniorů Řepiště

V létě jsme si užívali slunečných dnů a radost nám udělala i úroda ze zahrádky. Nyní když se dny zkracují se radujeme ze sklizně a vzpomínáme na prožité akce.

Nezapomenutelným zážitkem byl v srpnu zájezd na vrchol Pradědu, kam se vydalo 51 účastníků. Nejdříve poznávali jeho okolí ve Vrbně pod Pradědem, kde se nechali provést majitelkou v její vitrážové manufaktuře plné barevných skel, poučit o výrobě mozaikových obrazů, zabrušování střepů a jejich zpevňování cinováním. Zastavili se v horské obci Ludvíkov, kde je starostka seznámila s historií barokního kostelíka se šikmou věží, zrestaurovanými varhanami z r. 1874 a vnitřními malbami, které jsou kulturní památkou. Na hřbitově si prohlédli charakteristické litinové náhrobky ve tvaru kříže z bývalých místních železáren. V Karlově Studánce zhluboka nadechovali čistý vzduch, okusili rašeliništní minerální vodu a obdivovali architekturu staveb. Odpolední návštěva vrcholu Pradědu (1492 m n. m.) a nádherné výhledy byly jedinečným zážitkem. Turistická skupina seniorů se pak rozhodla sestoupit z Ovčárny dolů po stezce mezi okouzujícími vodopády v řecišti Bílé Opavy.

Další letní setkání v přírodě jsme si užili na myslivecké chatě Hubertce, kde nám Myslivecké sdružení Hubert Vratimov vystrojilo „Myslivecký výlet“. V krásném přírodním prostředí jsme ochutnali vynikající zvěřinové speciality, klobásy a koláče.

Naše členky Emilie Valgová a Marie Staníčková využily v srpnu nabídku reprezentovat město Vratimov na mezinárodním srazu příznivců rychlé severské chůze. Na setkání v polské Strumieni se ujistily, že absolventky kurzů Nordic Walking při Středisku volného času Vratimov jsou nejrychlejší a neměly mezi přítomnými konkurenci.

Poslední srpnový den jsme prožili při tradičním letním opékání klobás v Rakovci. Hezky jsme si popovídali, připomněli si plánovaná setkání do konce roku a vyslechli pozvání pana starosty na chystané obecní akce. Tradiční zpívanky tentokrát byly za doprovodu kytary i heligonky. Ke spokojenosti přítomných přispělo technické zajištění Obecním úřadem Řepiště a materiální zabezpečení Lašskou pekárnou Řepiště a všemi, kteří se podíleli na přípravě a obsluze. Prázdninové loučení na Rakovci pak bylo zaměřeno na pobavení a soutěživost školou povinné mládeže, ale skvělá vystoupení v přírodním prostředí Svatomichaelského pěveckého sboru a pěveckého uskupení Teatetu povznesla náladu také nám.. V bowlingovém turnaji se 6. září utkala smíšená družstva seniorů ze 4 obcí o putovní pohár starosty Paskova v herně Bowlingového centra Jadran v Místku. Tým řepišťských seniorů ve složení Chlupatá, Staníčková, Valgová, Lajčok, Supík, Břenek, Butschek, Bednář obhájil loňské pozice ziskem dvou stříbrných medailí, a to v pořadí družstev i v pořadí mezi ženami díky Emilii Valgové.

Víkend 10. a 11. září patřil obecním krmášovým slavnostem. Občané včetně seniorů se v sobotu sešli na zahradě Společenského domu, aby společně shlédli i poslechli vystoupení Paskovjanku, Cimbálové muziky Vrzuška i kapely Zelená míza, pogratovali oceněným soutěžícím o nejlepší pálenku a ochutnali připravené dobroty. Při slavnostní nedělní mši se mohli pokochat krásně vyzdobeným kostelem při poděkování za úrodu.

Středisko volného času Vratimov v projektu pro seniory „Čtyři roční období“ připravilo 12. září na myslivecké chatě Hubertce třetí sraz seniorů na téma „Podzim“. Účelem bylo zjistit, jak uchovávají či konzervují vypěstované přebytky ovoce a zeleniny v jiných rodinách. Z našeho klubu si v kategorii nápojů odnesla vítěznou cenu Marie Staníčková za Zázvorový likér. Ostatní si vyměnili zajímavé receptury.

Na krajskou oslavu MDS bylo pozváno 10 členů z našeho klubu. První zastávka autobusu patřila prohlídce nádherně vybarveného arboreta v Nových Dvorech. Dalším cílem byla Kudlichova rozhledna v Úvalně. Pak už ve Společenském domě v Bruntále na nás čekal pestrý kulturní program. V nejdůležitější části slavnostního zasedání byl Krajskou radou seniorů oceněn místopředseda Klubu seniorů Řepiště ing. Tomáš Staníček titulem Senior Moravskoslezského kraje roku 2022 za přípravu nejrůznějších společenských a sportovních akcí a zájezdů. Byla vyzvednuta informovanost seniorské členské základny o dění v okolí. Úspěšná prezentace na krajském shromáždění byla vyústěním dlouhodobé podpory činnosti seniorů Obecním úřadem Řepiště.

Na podzimní vědomostní klání seniorů pořádané KRS v Ludgeřovicích byl vyslán tříčlenný tým ve složení Vladimír Svoboda, Eva Pacanová a Anna Skybíková, který se umístil na nádherném 8. místě mezi 21 účastníky z celého kraje. ▼

K podzimní náladě patří i vinobraní, které jsme si během října užili na návštěvách u Klubu důchodců Paskov a u Klubu seniorů Krmelín. Vytvořit podzimní dekoraci či dušičkovou výzdobu jsme si mohli sami vyzkoušet v kurzu pořádaném ZŠ Řepiště a obecním úřadem. Připravený dekorativní materiál, inspirativní vzorky a odborná pomoc lektorky p. Fridrichové proměnily účastníky v tvořivé umělce.

Vážení čtenáři SeniorTipu, v příspěvcích do všech čtyř čísel časopisu jsme se vám snažili průběžně představit celoroční činnost Klubu seniorů Řepiště. Budeme spokojeni, pokud se nám podařilo vás inspirovat některou naší akcí. Přejeme vám (i nám) v dalším roce spoustu zajímavých nápadů při vymýšlení nových aktivit. (redakčně kráceno)

Tomáš Staníček, Klub seniorů Řepiště

Titul Senior Moravskoslezského kraje roku 2022 získal Ing. Tomáš Staníček, místopředseda Klubu seniorů Řepiště

Krajská rada seniorů MSK uspořádala 1. října 2022 v Bruntále v rámci oslav Mezinárodního dne seniorů slavnostní setkání 240 seniorů z 25 klubů Moravskoslezského kraje. V průběhu programu předseda Krajské rady seniorů MSK ing. Pavel Gluc ocenil za aktivní seniorskou práci místopředsedu Klubu seniorů Řepiště ing. Tomáše Staníčka titulem Senior Moravskoslezského kraje roku 2022. Položila jsem mu několik otázek:

Jaké byly vaše seniorské začátky?

Po ukončení aktivní pracovní činnosti ve vedoucích funkcích jsem věděl, že se najednou nemohu uzavřít jen doma nebo na zahradě, ale i nadále se musím ve starobním důchodu udržovat v nějaké aktivitě. Předpokládal jsem, že budu předávat své dlouholeté zkušenosti sportovcům v obci. Mého trvalého pobytu doma si však všimli místní důchodci, vzali mě mezi sebe a pověřili funkcí místopředsedy. Tím jsem se začal angažovat pro seniory.

V čem se vaše zapojení projevilo?

Činnosti v klubu jsem od počátku porovnával s provozem neziskové firmy, hledal jsem možnosti finančního i materiálního zajištění, vymýšlel akce poutavé pro členskou základnu a snažil se zefektivnit činnost výboru. Ujasňoval jsem si legislativní podporu, zvažoval pravidla pro hospodaření a připravil způsoby řešení některých otázek. Vytýčil jsem si dlouhodobý plán pozvolných změn, neboť starší lidé netouží po novotách v zaběhnutém systému.

Podařilo se Vám realizovat konkrétní kroky?

Určitě ano. Ve výboru jsme pozměnili charakter některých stávajících akcí, oživil je programem a do plánu zařadili nové aktivity. Za nejdůležitější považuji navázání trvalé spolupráce s okolními podnikateli ochotnými činnost důchodců sponzorovat. Aktivním zapojením vlastních členů do organizace plesů a večírků jsme získali vlastní finanční prostředky, takže už nejsme plně závislí pouze na dotační podpoře z obecního úřadu a podle rozpočtu jsme schopni na každé pořádané akci přispět našim členům nějakou drobností. Oblíbeným zájezdům jsme vtiskli poznávací a vzdělávací charakter a našim členům je poskytován příspěvek.

V covidové době jste měli možnost si odpočinout...

V naší obci tomu tak nebylo. Karantény těžce zasáhly do našich zvyklostí a životů, obzvláště u seniorů. Jejich osamocení, odtržení od setkávání se s nejbližšími a strach mohly mít pro mnohé staré lidi těžké psychologické důsledky. Naš roční plán akcí na společná setkávání se rázem stal cárem papíru. Chtěli jsme jim dokázat, že nezůstali sami a odtržení od navykého života. Pocit osamělosti jsme se snažili zmírnit informovaností prostřednictvím e-mailového informačního seniorského kanálu. V minulosti už obecní úřad podpořil kurzy pro seniory - práce s PC, a tak jsme vytvořili databázi e-mailových adres našich členů. Důraz jsme kladli na zdravotní prevenci, osvětu a účinnou pomoc seniorům od registrace až po realizaci očkovaní, zajistili očkovaní imobilních seniorů a urychlenou distribuci respirátorů a dezinfekcí občanům starším 70let. Pak jsme členům vysvětlovali praktické uplatňování aktuálních epidemiologických opatření, informovali je o dění v obci a změnách otevírací doby, šití roušek, poskytování obědů, sběru odpadů a o různých doporučeních. Vytvořili jsme také seriál o původu a tradicích nejruznějších svátků. Dohodli jsme spoluúčast na přenosech Města Paskova, které připravilo přes počítačové připojení 7 online přednášek pro seniory s tématy z historie, o dřevěných stavbách, o beskydských hřebenovkách i z horolezectví.

V tom období plném zvratů jsme si ujasnili, že s koronavirem se musíme naučit společně žít, neboť neprojevil ochotu nás opustit. Výbor pozměnil původní charakter zaběhnutých klubových činností tím, že akce pro velký počet účastníků pořádal ve venkovních prostorách, připravoval větší počet zájmově odlišných aktivit, čímž zmenšil počet účastníků na jedné akci, programy akcí a zájezdů dolaďoval kreativně „pár dnů“ předem podle aktuálních opatření, zvýšil výběr sportovních a soutěžních akcí pro aktivní členy a vytvořil akce s aktivitami pro pohybově méně zdatné.

V uplynulých dnech byla oceněna Vaše aktivní práce...

Ocenění titulem Senior Moravskoslezského kraje roku 2022 je v prvé řadě vyznamenáním celého výboru Klubu seniorů Řepiště za široký rozsah činností a za přípravu nejrůznějších společenských a sportovních akcí a zájezdů. Byla vyzvednuta průběžná informovanost seniorské členské základny elektronickou poštou a na facebookových stránkách o klubových aktivitách, novinkách v obci i o dění v okolí. Podařilo se činnost klubu rozpohybovat, informovat členy o veškerém dění kolem nás, vyvolat u nich zájem o společná setkávání a využívat možnosti pro reprezentaci obce.

Jaké máte plány do budoucna?

Seniorské spolky či kluby jsou proti jiným sdružením v nevýhodě, že stávající členové pociťují, že udržovat se aktivní je rok od roku obtížnější. A pokud se důchodce mezi vrstevníky nezačlení co nejdříve, o členství později nejeví zájem, neboť má více starostí sám se sebou. A členů přirozeně ubývá. Těší mě, že náš počet se rozšiřuje a už je nás 128. Jako penzista razím heslo: Dokud plánujeme, tak žijeme. Ale plánovací období si stavím raději krátkodobé. Nyní musíme vyčkat na postoj nově zvolené rady a zastupitelstva obce k činností seniorů. Bez jejich podpory bychom nedosáhli na vítězství a ocenění v kampani KRS MSK ani na skvělou prezentaci obce Řepiště na různých seniorských sportovních hrách a vědomostních soutěžích. Všichni se už dlouho těšíme na otevření nové spolkové klubovny, ve které předpokládáme možnost častějšího setkávání menších zájmových skupin, pořádání besed s promítáním fotek a videí, do které bychom se těšili na společné návštěvy. Snad se dočkáme takového daru k blížícímu se 50. výročí založení klubu důchodců v Řepištích. Neustále musíme hledat podnikatele a firmy, kteří jsou ochotni podporovat naši činnost a projevovat sponzorskou náklonnost, což je i pro ně v této době stále složitější.

Rozhovor připravila Dagmar Chlupatá

Aktivní senioři Bruntálu v barvách podzimu

Září bylo pro náš spolek plné očekávání, náhod, zážitků i úspěchů. Připomenou velký úspěch na sportovních hrách U3V ve Zvolenu, odkud jsme dovezli 6 medailí.

A pokračujeme dál. Mezinárodní den seniorů proběhl 1. října v Bruntále pro seniory Moravskoslezského kraje. Chtěla bych znovu poděkovat týmu seniorů, kteří se zapojili a pomohli při náročné akci a tanečnicím za vystoupení.

Následoval týdenní wellness pobyt ve Spáleném Poříčí. Aby byl autobus i kapacita hotelu naplněna, oslovili jsme naše přátele ze Staré Vsi a známé z Bruntálu. Cesta byla dlouhá,

ale příjemná. Řidič, majitel hotelu, bavič a průvodce v jedné osobě se nám pak celý týden věnoval. Každý den dopoledne byl výlet, ve čtvrtek pak celodenní výlet. Poznávali jsme krásy Plzeňského kraje. Jen ve zkratce - Chudenice, Horšovský Týn, Domažlice, Nebílovy, hamr Dobříš, špejchar, stupa a zámek ve Spáleném Poříčí, tajný večerní výlet. Nic nám nechybělo. Program byl skvěle připraven, odpoledne jsme měli možnost individuálních vycházek do okolí, nechat se masírovat a také večerní akce (dudácká muzika, flašinetářka, tanec a zpěv, tvoření). Kuchyně vydávala jen

samá dobrá jídla. K tomu všemu krásné slunečné dny. Ani se nám nechtělo odjíždět. Děkujeme tímto za finanční podporu Městu Bruntál.

Podzimní kolo Kvízu pro seniory proběhlo v Ludgeřovicích a bylo velice těžké obhájit druhé místo z jarního kola. Ale nakonec se to podařilo.

Naše výlety jsou poznávací a vzdělávací a tak jsme se vydali do muzea v Holasovicích a také do muzea J. A. Komenského v Přerově na výstavu obrazů, které známe ze školních let. V listopadu jsme otevřeli dveře poznání ve skleníku v Olomouci. Aby toho vědění nebylo moc, tak jsme si zahráli také bowling. Přípravu na vánoce zahájíme jako vždy návštěvou Slezské tvorby v Opavě, kde zkontrolujeme stav zásob vánočních ozdob. Vše, co jsme letos zažili jsme probrali na členské schůzi a závěr listopadu patřil zase muzeu, tentokrát v Krnově. Prosinec už bude plný očekávání, zklidnění, budeme vytvářet vánoční dekorace a projdeme se zimní krajinou.

Marta Rozprýmová,
Aktivní senioři Bruntál

Kdo zpívá, hraje nebo tvoří, ten se nenudí, aneb dobrý příklad mezigenerační spolupráce

V listopadu se sešli v ZŠ Krestova Ostravě - Hrabůvce členové Klubu seniorů Ostrava - Jih společně s paní Zubkovou, aby se zúčastnili hudební dílny a vánočního tvoření.

V první části hudební dílny jsme si všichni zazpívali lidové písničky, které jsme doprovázeli hrou na tělo a na rytmické nástroje. Vyzkoušeli jsme také hru na tělo jako rytmickou ozvěnu. Nechyběl ani quodlibet - kombinování různých melodií, v našem podání písniček Já do lesa nepojedu a Jede, jede poštovský panáček.

Po krátké svačínové přestávce jsme se rozdělili na dvě skupinky. První skupinka odešla do třídy 3. A a pomáhala dětem tvořit výrobky na vánoční jarmark. Ostatní zůstali v učebně hudební výchovy, kde pokračovala hudební dílna. Na začátku druhé části byla zařazena poslechová část. Úkolem bylo poznat skladby, hudební nástroje a skladatele. Potom jsme si ukázali způsob hry na zvonkohry, kterými jsme doprovázeli říkadlo a vytvářeli krátké skladbičky. To nám to krásně znělo! Závěr patřil zpěvu popu-

lárních písní Želva, Rodné údolí a Severní vítr. Všichni účastníci se do aktivit zapojili s velkým nadšením a radostí a dostávají velkou 1. Hudební dílny se zúčastnily také žákyně třídy 9. A. Akce byla součástí projektu mezigenerační spolupráce.

Mgr. Zuzana Jířů Šimůnková

↑ Letos bylo také slavnostně otevřeno Mezigenerační hřiště, které bylo financováno z participativního rozpočtu Měst. obv. Ostrava-Jih a Přírodní zahrada, na kterou poskytl dotaci Ministerstvo životního prostředí. Nový projekt bude pracovat se sociální interakcí dětí a dříve narozených. Jeho velkým přínosem bude učení a vytváření vzájemného vztahu a respektu mezi generacemi. Seniors i děti čeká společné sportování, zahradničení, čtení, badatelské aktivity a další společenské akce. Věříme, že příznivé klima projektu povede ke spokojenosti a harmonickému soužití občanů Ostravy-Jih.

SOS Moravy a Slezska, z.s. - Strach má velké oči

Slovo manipulace je v psychologii a sociologii používáno k označení snahy jednoho člověka o působení na myšlení druhé osoby či více lidí. Manipulovat pak znamená vědomě nebo nevědomě používat techniky pro manipulaci s druhými lidmi.

Schopní manipulátoři mistrně využívají naše pocity, a to i ty veskrze negativní jako je **strach či nejistota**, k tomu, abychom udělali přesně to, co oni chtějí. Jedním z nejmocnějších pocitů je strach. Strach mnohdy připraví o peníze i velmi inteligentní lidi. Pojďme se podívat na pár příkladů.

U paní Jany jednoho dne nečekaně zazvonili na dveře dva urostlí podomní prodejci. Řekli jí, že v blízkém okolí bylo v nedávné době vykradeno několik bytů. Přesvědčili ji, že není dostatečně zabezpečena, a že se to může přihodit také jí. Nabídlí okamžité řešení problému - instalaci bezpečnostní vložky v ceně 3 000 Kč. Protože paní Janě je již 80 let, v bytě bydlí sama, rozhodla se z obavy o svou bezpečnost nabízenou „pomoc“ přijmout. Faktura za montáž bezpečnostní vložky se však nakonec vyšplhala na 18 tisíc. Prodejci odmítli odejít, dokud požadovanou částku nezaplatí...

Paní Božena jela zrovna na pracovní schůzku, když ji volala z jejich společného domu její maminka, paní Anna, že je u nich nějaká paní, která kontroluje jejich vyúčtování elektřiny. Přestože ji paní Božena do telefonu prosila, aby s ní raději nemluvila, a pokud po ní bude něco chtít, ať přijde jindy až u toho bude taky, vše nakonec bylo jinak. Nezvaná návštěva začala paní Anně vyhrožovat, že jí posílali už dvě upomínky a pokud to nepodepíše, že dostane další i s pokutou, a navíc jí odpojí od elektřiny. Paní Anna ze strachu rychle podepsala připravené papíry. Nevědomky však podepsala změnu dodavatele elektřiny.

Jak to funguje

Každý máme nějaké to slabé místo, které nás motivuje k jednání. Bojíme se o své zdraví, o zdraví své rodiny, o své bezpečí, o svůj domov, ale např. také o svou dobrou pověst nebo peníze. Pokud manipulátor naše slabé místo odhalí, pak pro něj zpravidla není nic složitějšího nás přimět k tomu, k čemu nás přimět chce. Abychom se strachu, který v nás cíleně vyvolal zbavili, přijmeme jeho nabídku pomoci a on z toho často nakonec vyjde jako dobrák, který nám podal pomocnou ruku.

Nevyžádané a neobjednané zboží

Požaduje po Vás podnikatel okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které Vám dodal, ačkoli jste si je neobjednal/a nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků? Pak nejedná v souladu se zákonem.

Dodali-li podnikatel spotřebiteli něco bez objednávky a ujal-li se spotřebitel držby, hledí se na spotřebitele jako na (tajeňka). Spotřebitel nemusí na své náklady podnikateli nic vrátet, ani ho o tom vyrozumět.

Pozor: Prodejci mají zakázáno přikládat k propagačním materiálům současně výzvy k provedení platby, kterou by vyvolali u spotřebitelů dojem, že si nabízený výrobek nebo službu již objednal, ačkoli by tomu tak ve skutečnosti nebylo.

Zadání osmisměrky: ANGREŠT BICEPS BRZDA BŘÍZA ČESNEK DIKTA FÓN DŮVĚRA EXOTIKA EXTRÉM HLÍDKA HRADBA HŘÍVA JESKYNĚ KLIKA KOČIČKA MEDAILON MÍTINK MNOŽINA MUČÍRNA OBRAZOVKA OHRADA OPTIKA OTOČKA PALMA PIZZA PLAVBA POKUTA PONORKA POVODEŇ PRSTEN PŘÍRODA REKVIZITA ROPOVOD SÁDRA SPLAV SRNKA STADION STUDENTKA STUHA ŠATNA ŠKOLA TABULKA TOALETATŘÍSKA ÚSPĚCH VAŘEČKA

Vábivá reklama

Vábivá reklama je specifický typ klamavé reklamy (klamavé obchodní praktiky), kdy obchodník reklamou, letákovou akcí apod. informuje spotřebitele o speciální (výhodné) cenové nabídce, přičemž vyvolává zájem a poptávku spotřebitelů v takové kvantitativní míře, o níž dopředu ví, že ji nebude schopen zdaleka pokrýt. Proč to potom dělá? Jeho cílem totiž může být něco jiného než prodat inzerované zboží. Obchodník v takovém případě spoléhá např. na to, že zákazník, který váží cestu do prodejny a nenajde zboží v akci, místo něj nakoupí zboží jiné. Cílem vábivé reklamy je přilákat zákazníka a zvýšit odbyt jiného zboží. Používat vábivou reklamu je zakázané!!!

Nepravdivá prohlášení o léčivých schopnostech

Prodávající nesmí nepravdivě prohlašovat, že výrobek či služba může vyléčit nemoc, zdravotní poruchu nebo postižení, pokud tomu tak není. Je-li určitý produkt prodáván jako léčivý máte právo **vědět, zda jsou uváděná tvrzení podložena**. **Pozor** poměrně často se můžete setkat v inzerci v tisku nebo na internetu s řadou klamavých kampaní o moderních lécích a léčebných metodách, či zázračných přístrojích. Klamavé webové stránky, které se tváří jako nezávislé lékařské informace, ve skutečnosti slouží k propagaci výrobků. Využívají ukradené fotky, odkazují se na neznámé "odborníky" z neexistujících institucí. Slibují, že vás zbaví nemocí pomocí zázračných přípravků, jejichž účinnost, a hlavně zdravotní nezávadnost není prokázána.

Marcela Reichelová,

SOS Moravy a Slezska z.s. www.sos-msk.cz

Čtyři vánoční dary

Na bílém obláčku seděl andělíček a díval se dolů. Čekal, až vyjde první hvězda a po jejím paprsku se snese k zemi. Byl Štědrý den a sám Pán Bůh jej vyslal jako posla dobrých zpráv. Dal mu čtyři zázračné věci. Kouzelný klíč, aby v ten den mohl otevřít všechna lidská srdce dobru. Lucernu se žlutým světlem, aby zapálilo svíčky na vánočních stromech a malý stříbrný

zvoneček, aby hlasitě zacinkal a ohlásil příchod Ježíška na zem. A nakonec přidal stříbrnou hůl. Jejím mávnutím se z nebe začnou sypat hvězdičky sněhu a zahalí kraj do slavnostní bílé barvy. Tyto čtyři dary si andělíček nesl s sebou na zem a stále si opakoval, který dar čemu poslouží, aby to nespletl.

Přišel večer a s ním vyšla první hvězda. Andělíček se spouštěl k zemi a ze strachu z pádu přidržoval se oblohy stříbrnou hůlkou. Třpytivé vločky se začaly lehce pokládat na střechy chalup. Celá zem se v mžiku zachumlala do sněhobílé peřiny. Vyukovaly jen kouřící komíny a osvětlená okna. Andělíček byl téměř u země, když zavadil křídly o špičku zeleného smrku. Při doteku jeho křídel se smrček celý ojinil stříbrným prachem. Stál tam krásný, ale sám. A tak andělíček znovu vzlétl a zamával křídly. Stříbrný prášek se začal sypat na zelené smrčky i stromy bez listů tak dlouho, až byly všechny postříbřené rovným dílem. Byl spokojen. První dar posloužil krásě.

Kráčel dál tiše po špičkách a nahlížel do oken chalup. V ruce držel kouzelný klíč připravený otevřít srdce dobru. Viděl rodiny, jak se scházejí u večeře. Společně se modlí a přejí si pěkné svátky. Na stolech jsou zapálené svíčky, kouřící hrachové polévky. Na talíři ryby, jablíčka s ořechy i trochu cukroví.

V jedné chalupě byla tma. U kamen seděla stařenka a neměla, s kým by povečeřela. V hrnku měla trochu hrachové polévky a tu posrkávala lžící sama. V tu chvíli si andělíček promnul prokřehlé prsty a přehodil klíč z jedné ruky do druhé. Klíč se otočil směrem k vedlejšímu domu, kde se právě chystali večeřet. U stolu zůstalo jedno místo prázdné. Anděl otočil klíčkem ještě jednou a najednou se hospodář zvedl a zamířil k chalupě stařenky. Vzal ji pod paži a odvedl ji do svého domu. Usadil ji na prázdné místo a požádal, aby s nimi dneska večer povečeřela spolu u jednoho stolu. Andělíček klíč strčil do kapsy s pocitem radosti, že i druhý dar posloužil dobru.

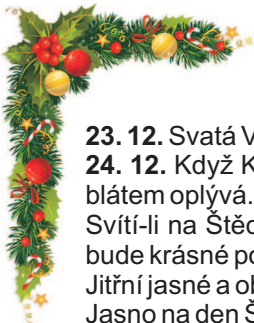
Spokojen kráčel dál a v ruce držel lucerničku se žlutým světlem. Viděl zavřené dveře, za nimi ozdobené vánoční stromky, které stály tiše ve tmě a jen čekaly, až se jich dotkne světlo a ony se rozzáří plamínky svíček. Pozoroval oči dětí, jak s nedočkavostí čekají a napínají uši, kdy už konečně uslyší zvonění stříbrného zvonečku. Andělíček ještě chvíli přešlapoval a začalo mu být zima. Postavil lucerničku na zem, že se proběhne a zahřeje. Pak přijde ten správný čas a on rozdá dva zbylé dary od Pána Boha. Rozběhl se po zledovatělé zemi, uklouzl a upadl.

Převrátil lucerničku i se světlem a z kapsy mu vypadl stříbrný zvoneček. Žluté světlo z lucerny vyklouzlo ven a najednou začalo zapalovat všechny vánoční stromky. Skleněnými tabulkami oken vycházela zář od skotačících plamínků svíček. Svítily do tmy z každého okna, velkého i malého. Andělíček začal hledat ztracený zvoneček. Trvalo chvíli, než ho našel zapadlý v závěji. Začal jej čistit a oprašovat od sněhu. Zvoneček začal cinkat a jeho zvonění bylo slyšet všude. Slyšely ho v lese srnky, které zvědavě zvedaly hlavy, v poli zajíci, co se zastavili a panáčkovali, i v chlévě ovečky, co zrovna přežvýkávaly seno. Hlas zvonku prošel všemi zavřenými dveřmi, dostal se do všech koutů světa. Zvonil hlasitě, ohlašoval narození Ježíška a ten, kdo měl uši, musel ho slyšet.

Ještě chvíli se andělíček díval do šťastných očí dětí a těšil se spolu nimi z dárků. Pozoroval usměvavé lidi, kteří se na sebe nezlobí a šíří kolem sebe jen pokoj a lásku. V tu chvíli se mu začalo na světě líbit. Možná by zde i zůstal, ale věděl od Pána Boha, že to nezůstane dlouho.

Ještě jednou si prohlédl tichý, pokojný večer, naplněný dobrou vůlí a vzájemnou láskou. S prvním úderem zvonu, který svolával lidi na půlnoční mši, se znovu vznesl po hvězdném třpytu do oblak a odešel zpátky do nebe. Na lidi jdoucí na půlnoční mši padal bílý sníh a svítil jako stříbro. To andělíček zavadil křídly o mraky, hůlkou zaťukal na nebeskou bránu a zvolal: „Dary jsou lidem rozdány, posel se vrací zpět.“

Anna Malchárková

Co nám sdělují vánoční pranostiky

23. 12. Svatá Viktorie obrázky na okna ryje.

24. 12. Když Kateřina po ledě už chodívá, Eva potom blátem oplývá.

Svítlí-li na Štědrý den od deváté hodiny jasné slunce, bude krásné počasí na žně obilné, senné i otavové.

Jitřní jasné a obloha čistá, úroda hojná příští rok jistá.

Jasno na den Štědrý, bude hrách tvrdý.

Na Štědrý den před večeří se dává za okno miska s vodou. Zmrazí-li do rána a roztrhne-li mráz misku, ztratí se toho roku voda ve studni.

25. 12. Do vánoc není ani hladu, ani zimy.

Lepší vánoce třesuté než tekuté.

Zelené (černé) vánoce - bílé Velikonoce.

Na Boží hod vánoční vítr od západu přinese mor, od východu válku, od půlnoci hlad, od poledne dobrý rok.

Připadne-li Boží narození na čtvrtek, bude rok velmi úrodný, jenom vína bude prostředně.

V neděli Božího narození - teplá zima bez prodlení.

V pátek Božího narození - tuhá zima bez prodlení.

Je-li Božího narození v sobotu, bude málo ovoce, ale vydaří se žito.

26. 12. Chodí-li Kateřina po ledě, chodí svatý Štěpán po blátě.

**Přejeme všem
čtenářům krásné prožití
vánočních svátků a
mnoho štěstí a pohody
v roce 2023**

Rozhovor s Michalem Čagánkem a znělkami ticha

Když Michal Čagánek hovoří o knihách, zdůrazňuje ticho, které za slovy vzniká. Ticho znásobené vlastními pocity. Aby si ho člověk užil a nespíchal příliš v dalším čtení, musí přemýšlet. Snad proto by se pro tento rozhovor hodilo proložení textu krátkými „znělkami ticha“. Udělejme si je sami. Spojme se se svými pocity, neotrhávejme je ze své duše dřív, než v nás stihnou zcela dozrát. To platí nejen pro tento rozhovor, ale pro jakýkoliv psaný text a dokonce pro všechna slova, jež denně slyšíme a také jež vypouštíme z úst.

Oba jsme tak trochu spisovatelé a milovníci knih. Připravila jsem pro Michala sérii otázek „Jak?“ a doplňovačku „Když...“ A Michal mi jemně a s grácií poodhrnul oponu, sdělil podstatné, ale zbytečně slovy neplýval. Přesto se v jeho některých téměř jednohubkách nachází moudrost a hloubka. Stačí jen zamyslet se... nad tichem za slovy.

Série otázek JAK: Jaké jsi byl dítě?

Hravé, přemýšlivé, skotačivé. Rád jsem běhal, šplhal po stromech, střílel z luku. To vše ostatně dělám rád dodnes. Rád jsem chodil s rodiči do lesa, s dědou na pole nebo na ryby. Knížky mě kupodivu až tak moc nebavily, to až později.

Jaké máš rituály?

Rád se třeba jen tak dívám z okna do zeleně a na pasoucí se koně. Každý den po ránu si dám sérii kliků a potom si krátce zazpívám, to mě hezky naladí na nový den. U psaní si rád poslouchám příjemnou hudbu a popíjím kávu.

Jaké fráze či slova nejčastěji používáš?

Tak to vážně nevím. To by musel zjistit nějaký jazykozpytec. Já se s jazykem snažím zacházet vědomě, úsporně, nepoužívat zbytečně mnoho slov v psaném i mluveném projevu. V tom mluveném se učím trochu přidat, nenechávat si myšlenky pro sebe, hlavně ve vztahu s nejbližšími lidmi.

Jaká negativní zkušenost ti dala do života nejvíc?

Asi odchod mé ženy šest týdnů po svatbě během naší cesty po Francii. Po prvotním šoku jsem prožil snad nejkrásnější, nejsvobodnější a nejtvůrčivější období svého života.

Jak bys popsal svou nejlepší a nejhorší náladu?

Moje nejlepší nálada je klid. Jenom jsem, v hlavě nic není, vlastně ani není žádná hlava, prostě bytí... Nejhorší - neklid, hlava plná myšlenek.

Jaké hudební nástroje sis osedlal a chtěl bys osedlat?

Občas se projedu na kytaru, ale nejsem žádný virtuóz, jen si tak hraji pro radost. Začal jsem se taky učit na ukulele, ale jsem dost líný student.

Jaké knihy ti zůstávají nejdéle v hlavě?

Ty psané srdcem pro srdce.

Jakou svou knihu jsi psal nejdéle (a proč)?

Všechny mé knihy vznikají obvykle řadu let. Myšlenky pro sbírky básní nebo sbírku myšlenek si dávám na hromádku i celé desetiletí. Kniha Strom štěstí, která teď vyjde, obsahuje myšlenky zcela nové i čtvrt století staré. Co se týče románů, nejdéle asi vznikal Plyšový Buddha. Tvořil jsem ho šest let. Všechno má svůj čas. Naučil jsem se při psaní nespěchat. Příběh si sám určuje své tempo. Podle toho, jak jsem pro knihu zralý, co všechno jsem zažil, co do knihy můžu vložit. Pokud jsem neprožil nějaké zkušenosti, které v knize potřebuji popsat, kniha počká, až je prožiju.

Jak se mít rád, ale vyhnout se narcismu a sobectví?

Mít se rád jako celek, včetně všech a všeho, co mě obklopuje. Nevydělovat se z celku.

Jak se učit odpouštět?

Pochopením, že všichni chybujeme. Že hýčkáním starých křivd ubližujeme především sami sobě. A vědomím, že jsme všichni jedno.

Jak nalézt Boha, pokud jsem ateista?

Nehledej, Bůh si tě najde sám.

Série KDYŽ ... (doplň)

Když si po sobě čtu svou knihu... cítím tichou radost.

Když čtu knihu někoho jiného, která se mi líbí... tak si ji s úsměvem na tváři slovo od slova tiše vychutnávám. Naposledy se mi to stalo s Knihou o tichu Josefa Formánka. To pak mám chuť autorovi napsat a poděkovat za krásné čtení.

Když mě probudí úplněk a nemůžu spát... stoupnu si k oknu a dívám se na tu krásu.

Když jdu na procházku do lesa... tak se mysl uklidní a přicházejí mi nádherné nápady.

Když poslouchám hudbu... která mi lahodí, tak se cítím ve spojení se světem i se svojí duší.

Když mě honí mlsná... tak před ní neutíkám.

Když mě někdo/něco našteve... jsem nervózní a protivný.

Když mě unesou mimozemšťani... tak si to užiju nejlépe, jak budu umět. Potom o tom napíšu knihu.

Když se dozvím, že zítra přijde apokalypsa... tak se usměju a půjdu si zahrát na kytaru. Život je věčný, žádná apokalypsa ho nemůže zničit.

Rozhovor Renaty Šindelářové se spisovatelem Michalem Čagánkem

Michal Čagánek je český autor aforismů, povídek, novel, románů, písní a pohádek. Autor právě spřádá vlákna své nové knihy Strom štěstí, na jejímž zrození se můžete podílet, když se podíváte na webové stránky:

<https://www.startovac.cz/projekty/vydani-knihy-strom-stesti>

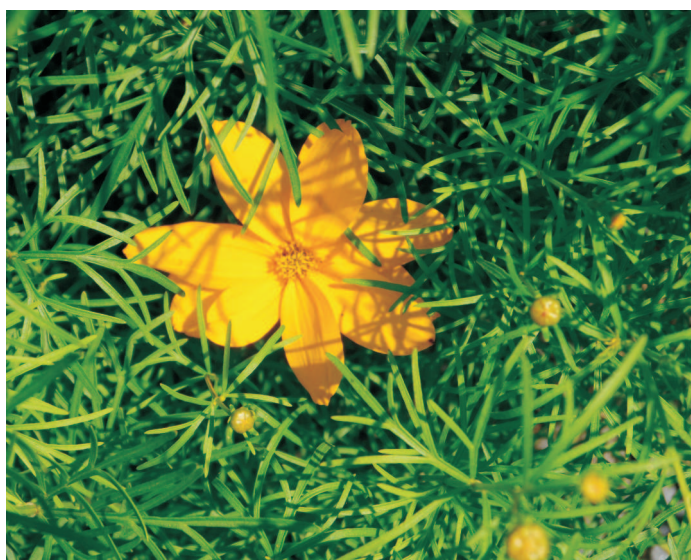
FotoHrátky 2022 - soutěž probíhá do konce roku. více na www.seniortip.cz

Marta Nosková - Soumrak...

Milena Horáková - Zrcadlení

Josef Kubíček - Skrytá v zeleni

Vladimír Vondráček - Slípka spící

Luděk Horký - Mám už hlad

Jana Hrnčárková - Jindřichův Hradec